

World Tax Summaries

Η φορολογία στην Ελλάδα

Μάιος 2016

Περιεχόμενα

1 Εισαγωγή

2 Φορολογία
επιχειρήσεων

3 Φορολογία φυσικών
προσώπων

4 ΦΠΑ και Φόροι
Ακίνητης
Περιουσίας

5 Πλούτος και
Φορολογικά Έσοδα

6 Παραρτήματα

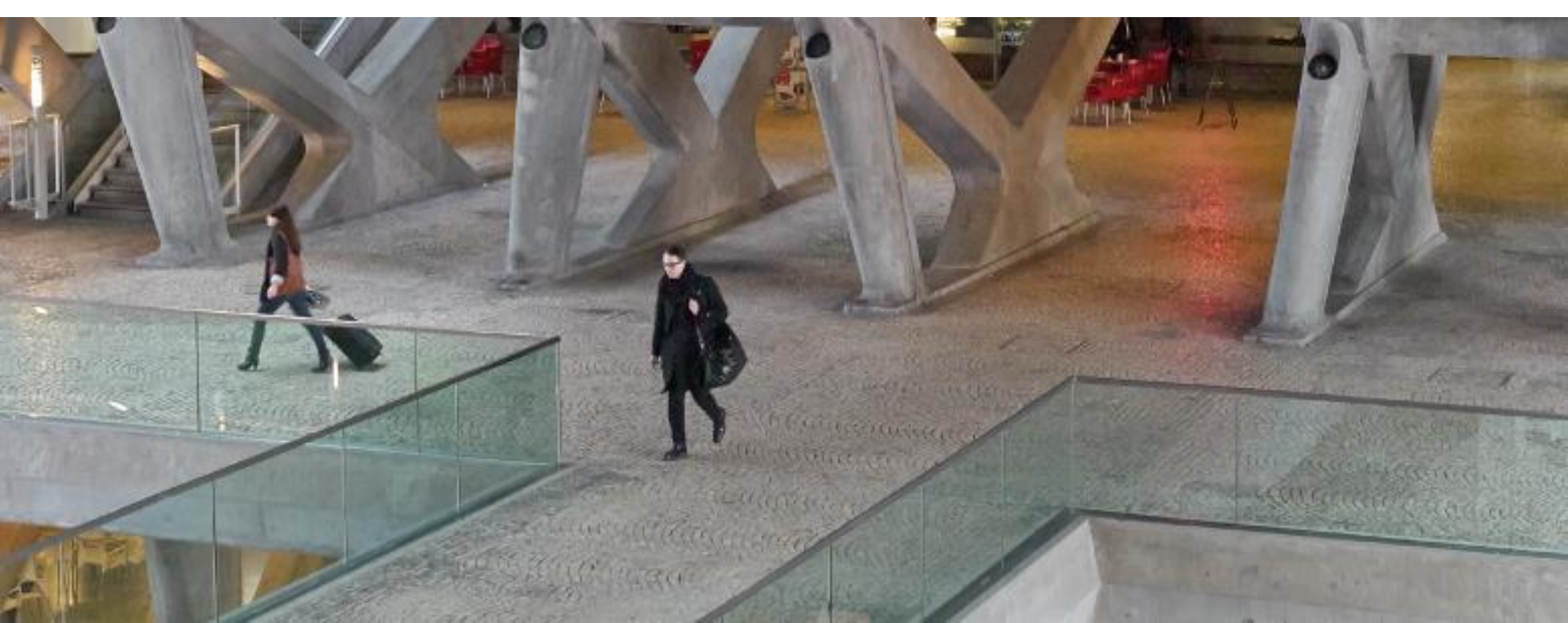

Σύνοψη

Βασικά σημεία

- Ένα νέο φορολογικό περιβάλλον διαμορφώνεται σε όλο τον κόσμο κάτω από την καθοδήγηση των G20
- Μεγαλύτερη διαφάνεια, ανταλλαγή πληροφοριών και κοινοί κανόνες είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του νέου περιβάλλοντος
- Η Ελλάδα δεν διαφέρει στατιστικά από τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες, όσον αφορά την φορολογική συμπεριφορά των πολιτών της
- Οι φορολογικοί συντελεστές σ' όλες τις κατηγορίες είναι από τους υψηλότερους, αλλά η συγκομιδή φόρων παραμένει στον μέσο όρο ή και υπολείπεται αυτού
- Τα απόλυτα φορολογικά έσοδα στην Ελλάδα μειώνονται με τον χρόνο, αν και αυξάνονται ως ποσοστό του ΑΕΠ υποδηλώνοντας την αδυναμία άντλησης πρόσθετων φόρων σε συνθήκες παρατεταμένης κρίσης
- Οι συνεχείς μεταβολές των φορολογικών παραμέτρων δεν μοιάζει να έχουν κανένα αποτέλεσμα πάνω στην εισπραξιμότητα των φόρων
- Απαιτείται ο ανασχεδιασμός του φορολογικού συστήματος ώστε να επιτελεί τον ρόλο του χωρίς να δημιουργεί οικονομικές παραμορφώσεις
- Η ανάπτυξη θα συνεισφέρει ουσιαστικά στην αύξηση των δημοσίων εσόδων

1. Εισαγωγή

Νέο φορολογικό τοπίο – νέες προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες για τις εταιρείες

Προκλήσεις για τις Εταιρείες

- Υιοθέτηση αυστηρότερης στάσης από την φορολογική διοίκηση και επέκταση των φορολογικών ελέγχων.
- Συχνότερες αμφισβητήσεις και διενέξεις επί φορολογικών ζητημάτων με πιθανό αποτέλεσμα τη διπλή φορολόγηση.
- Μεγαλύτερη πιθανότητα έκθεσης των εταιρειών σε θέματα επικοινωνίας και φήμης αναφορικά με φορολογικά θέματα.
- Ισχυρότερες πιέσεις στα φορολογικά τμήματα των εταιρειών όσον αφορά τη διαχείριση φορολογικών ζητημάτων και ρίσκων.

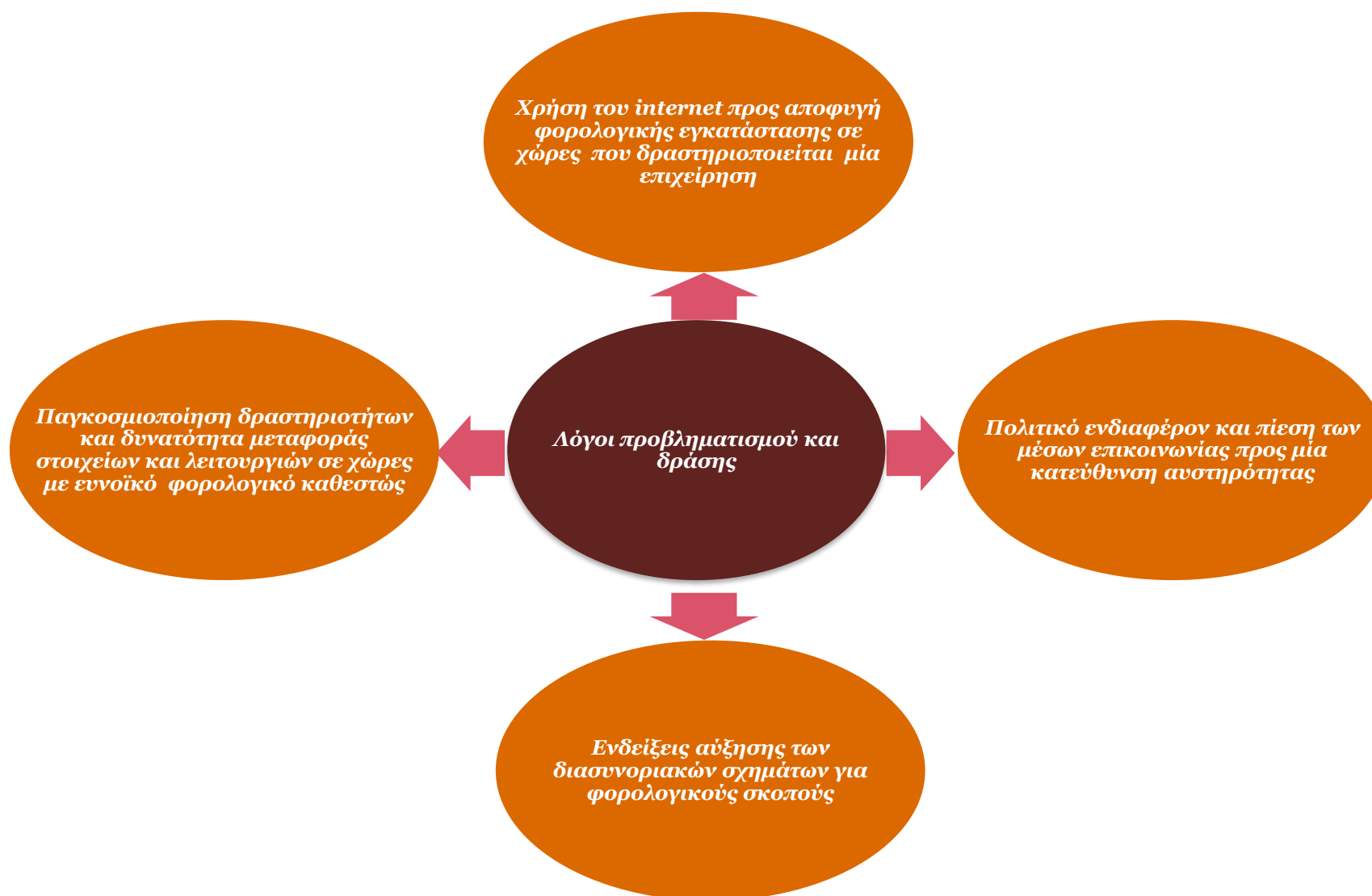

Ευκαιρίες Προσαρμογής

- ✓ Ανάπτυξη φορολογικών τμημάτων με σκοπό την μεγαλύτερη κινητοποίηση και εγρήγορση των φορολογικών υπηρεσιών επί φορολογικών ελέγχων.
- ✓ Ενίσχυση διαδικασιών ενημέρωσης, χρήση νέων τεχνολογιών, διαχείριση δεδομένων και ανθρωπίνων πόρων.
- ✓ Καλύτερος σχεδιασμός με σκοπό την καλύτερη πληροφόρηση, την διαπίστωση και επίλυση προβλημάτων σε σύντομο χρόνο.
- ✓ Σύναψη κεντρικών συμφωνιών με τις φορολογικές αρχές.
- ❖ ***Οι παραπάνω δυνατότητες θα πρέπει να εκτείνονται όχι μόνον στο πλαίσιο της εκάστοτε τοπικής νομοθεσίας αλλά σε ένα ευρύτερο γεωγραφικό περιβάλλον όπου δραστηριοποιούνται οι διεθνείς όμιλοι.***

Οι εταιρείες πρέπει να προσαρμοσθούν γρήγορα στις νέες απαιτήσεις

Φορολογική διαφάνεια πέρα από κάθε μια χώρα και ανταλλαγή πληροφοριών είναι τα καινούρια στοιχεία του περιβάλλοντος

- Οι ραγδαίες εξελίξεις στο παγκόσμιο φορολογικό τοπίο οδηγούν αναπόδραστα σε συνεχώς αυξανόμενες ρυθμιστικές απαιτήσεις, αυστηρότερους ελέγχους και εντονότερα ενδεχόμενα μεγαλύτερης και διπλής φορολόγησης.
- Η σύγχρονη τάση που διαπιστώνεται διεθνώς και αποτυπώνεται στις ατζέντες και τα σχέδια δράσης του ΟΟΣΑ, των G20, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών, αναφέρεται σε μεγαλύτερη φορολογική διαφάνεια και δυνατότητα ευχερέστερης και αμεσότερης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών για σκοπούς επιβολής του αναλογούντος στο κάθε κράτους φόρου.

**Φορολογική διαφάνεια –
Η σύγχρονη ανάγκη σε ένα
παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον**

Χαρακτηριστικές είναι σε διεθνές επίπεδο οι δράσεις του ΟΟΣΑ όσον αφορά τη Διάβρωση Φορολογικής Βάσης και Μεταφορά Κερδών (Base Erosion and Profit Shifting - BEPS)

Το Ελληνικό Φορολογικό περιβάλλον αλλάζει

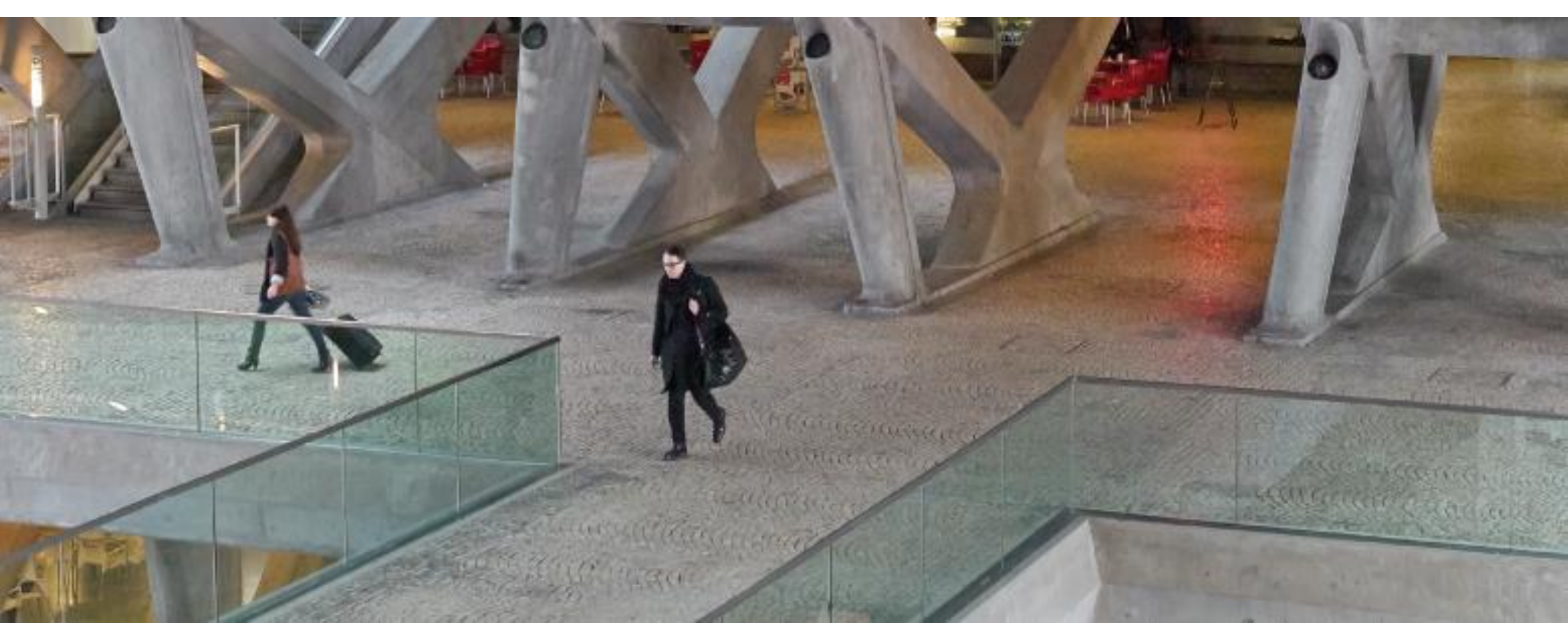
Το οικονομικό αλλά ιδιαίτερα το φορολογικό περιβάλλον στην Ελλάδα αλλάζει με ταχείς ρυθμούς στο πλαίσιο της τρέχουσας δημοσιονομικής συγκυρίας

Η χώρα μας έχει δεσμευθεί στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του τρίτου μνημονίου να προχωρήσει σε σειρά φορολογικών μέτρων και ρυθμίσεων

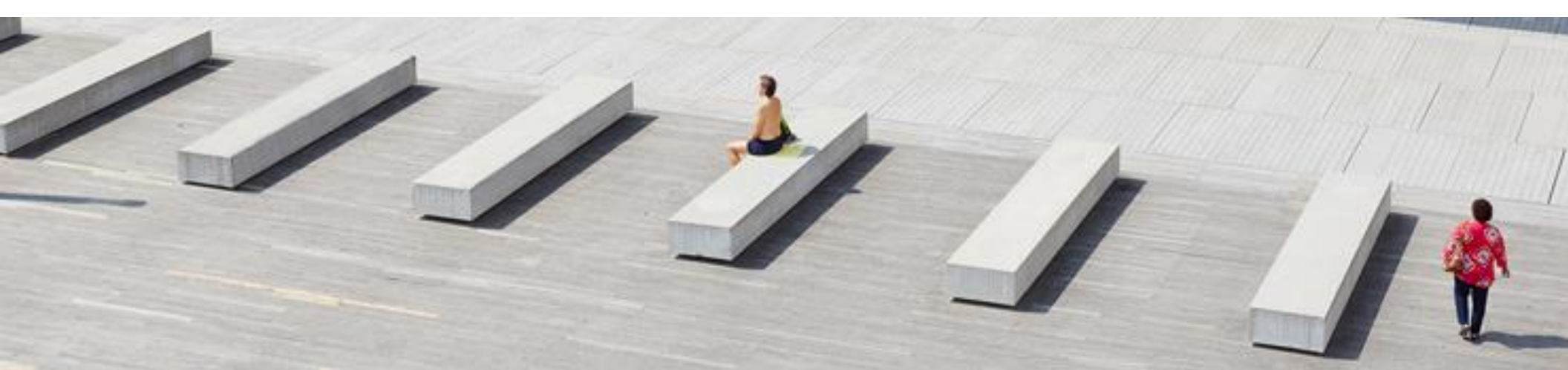
Worldwide Tax Summaries 2015-2016 – Ένα εργαλείο

- Η PwC δημοσίευσε την έκθεση **Worldwide Tax Summaries - Corporate Taxes 2015/16**, την τελευταία από μια σειρά εκθέσεων σχετικές με την συλλογή εταιρικών φορολογικών συντελεστών και κανόνων από όλο τον κόσμο. Ο οδηγός περιλαμβάνει συνοπτικές παρουσιάσεις για περισσότερες από **150 χώρες**, οι οποίες έχουν συνταχθεί από ειδικούς της PwC σε φορολογικά θέματα, και καλύπτουν τις πιο πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική νομοθεσία.
- Η έκθεση Worldwide Tax Summaries είναι διαθέσιμη σε τέσσερις μορφές: σε έντυπη μορφή, σε μορφή e-book, σε αρχείο PDF και στο διαδίκτυο στη διεύθυνση **www.pwc.com/taxsummaries**.
- Η ιστοσελίδα προσφέρει στους χρήστες τη δυνατότητα να αναζητήσουν πληροφορίες σε πάνω από 20 κατηγορίες θεμάτων φορολογίας φυσικών και νομικών προσώπων και **ενημερώνεται περίπου κάθε 30 μέρες** με όλες τις σημαντικές φορολογικές εξελίξεις, ενώ παρέχονται οι ημερομηνίες των πιο πρόσφατων αναθεωρήσεων.
- Υπάρχει επίσης, **κατάλογος με τους ειδικούς σε θέματα φορολογίας** των εταιρειών μελών της PwC σε όλο τον κόσμο που μπορούν να προσφέρουν συμβουλές και υποστήριξη. Το περιεχόμενο της έκθεσης Worldwide Tax Summaries είναι διαθέσιμο και μέσω της ιστοσελίδας των Tax Analysts στο **<http://www.taxanalysts.com/wts>**.

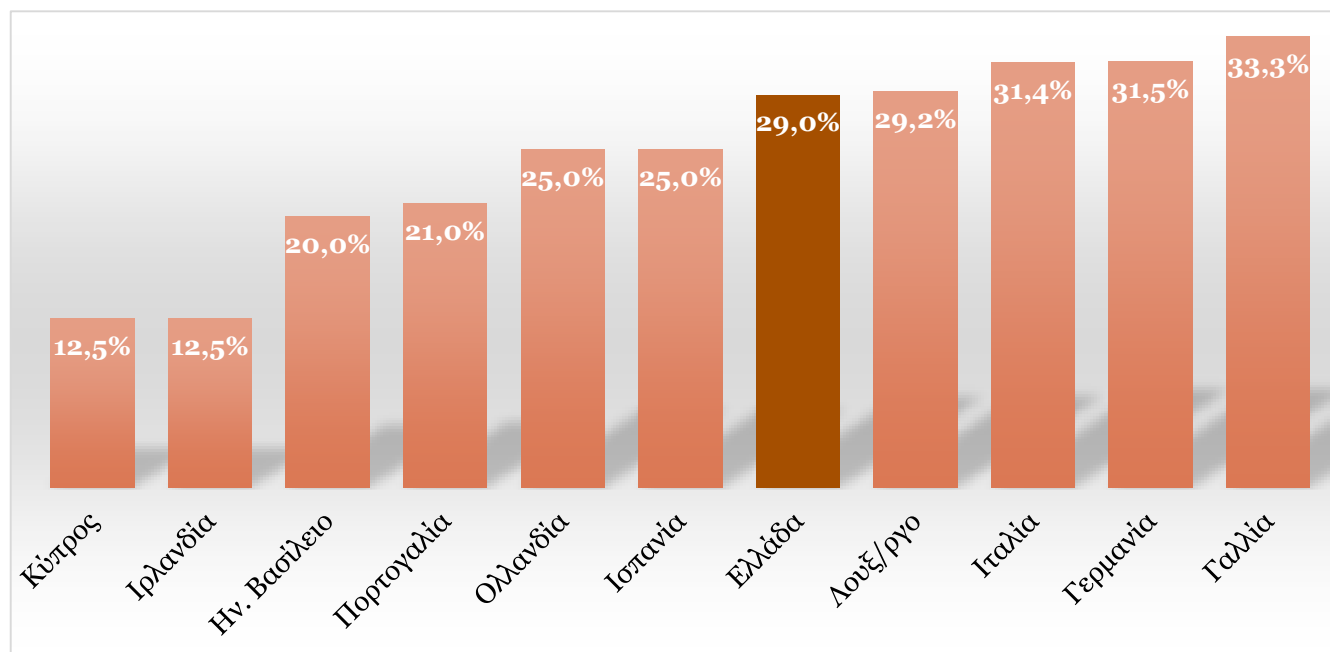

2. Φορολογία επιχειρήσεων

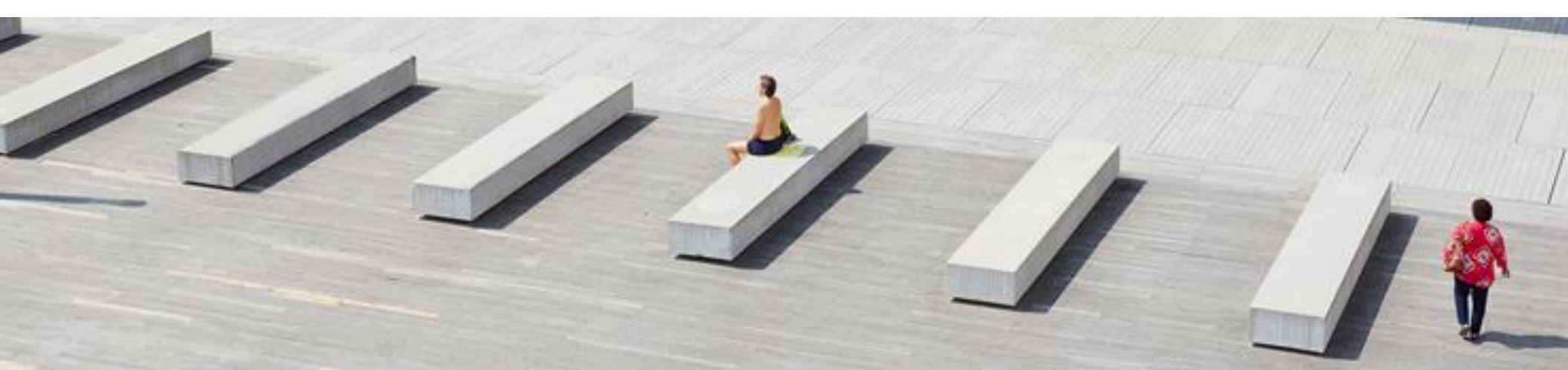

Η Ελλάδα έχει από τους υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές εισοδήματος επιχειρήσεων

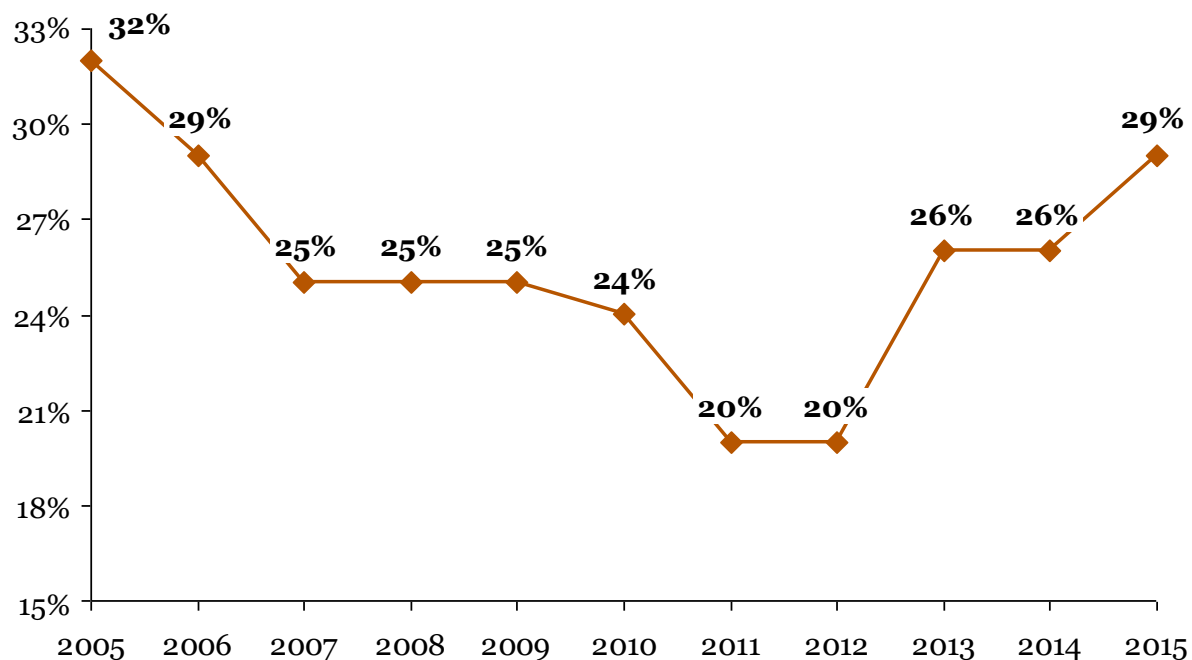

Πηγή: PwC, World Tax Summaries 2015

Η Ελλάδα βρίσκεται στην **5^η θέση** των χωρών με τους υψηλότερους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος για επιχειρήσεις

Ο φορολογικός συντελεστής εισοδήματος των νομικών προσώπων στην Ελλάδα έχει φτάσει τα επίπεδα του 2006

45% Αύξηση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από το 2011

Πηγή: PwC, World Tax Summaries 2015

Η προκαταβολή φόρου εισοδήματος για νομικά πρόσωπα έχει αυξηθεί σημαντικά από το 2014

- Με την τελευταία τροποποίηση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος προβλέπεται ότι με βάση τη δήλωση που υποβάλλει το νομικό πρόσωπο βεβαιώνεται **ποσό προκαταβολής φόρου ίσο με 100%** του φόρου που προκύπτει για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους.
- Η αύξηση του συντελεστή σε 100% από 80% έχει εφαρμογή κατά ρητή διατύπωση του νόμου ήδη για τα κέρδη που προκύπτουν σε **φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά.**
- Η καταβολή της προκαταβολής καθώς και του φόρου που αναλογεί στο εισόδημα του τρέχοντος έτους γίνεται κατά κανόνα σε οκτώ (8) κατ' ανώτατο όριο ισόποσες μηνιαίες δόσεις.

Αύξηση της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος σε 100% για τα νομικά πρόσωπα.

Αντίστοιχο καθεστώς προκαταβολής φόρου υιοθετούν κατά κύριο λόγο οι χώρες του Ευρωπαϊκού νότου, επιδεικνύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο μια πιο «επιφυλακτική» στάση έναντι των φορολογούμενων επιχειρήσεων. Εξαίρεση αποτελεί το Λουξεμβούργο

Γερμανία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ολλανδία δεν προβλέπουν καθεστώς προκαταβολής φόρου

Παραδείγματα προκαταβολής φόρου εισοδήματος για νομικά πρόσωπα ευρωπαϊκών χωρών

ΙΣΠΑΝΙΑ

Κλιμακούμενο ποσοστό προκαταβολής ανά κάθε μία από τις τρεις καταβλητέες δόσεις (πρβλ. 20% για τζίρο μεταξύ €6 εκ. και €10 εκ., 21% μεταξύ €10 εκ. και €20 εκ., 24% μεταξύ €20 εκ. και €60 εκ. και για πάνω από €60 εκ. τζίρο 27%) με ανώτατο συντελεστή προκαταβολής φόρου 81%.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

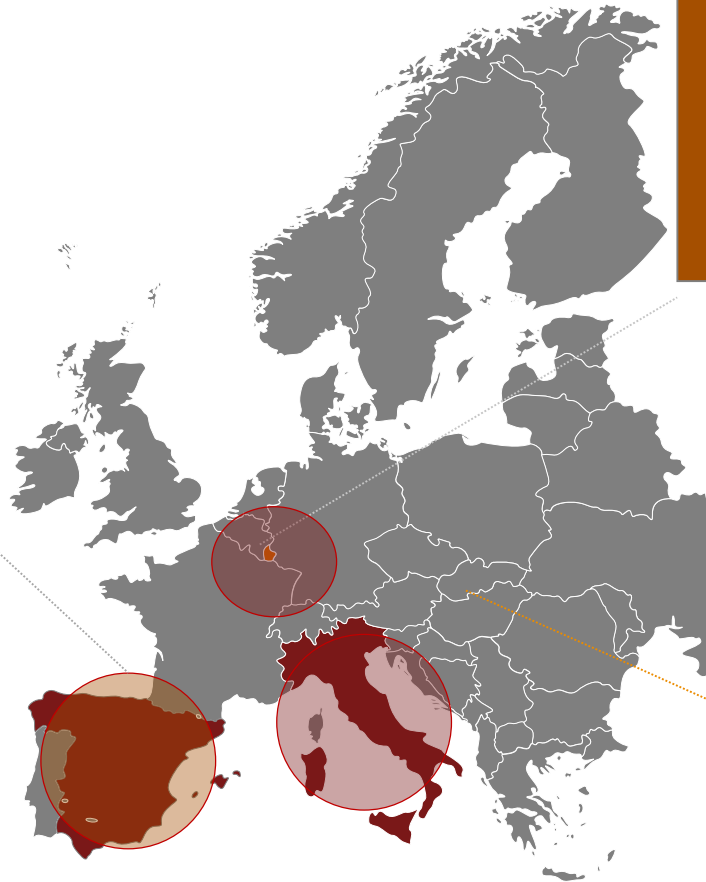

Μηνιαίες προκαταβολές φόρου εισοδήματος ως το ένα δωδέκατο της υποχρέωσης φόρου εισοδήματος του προηγούμενου ημερολογιακού έτους αυξημένο βάσει του τιμαριθμικού δείκτη όπως καθορίζεται από την αρμόδια κρατική Στατιστική Υπηρεσία.

ΙΤΑΛΙΑ

Από το 2015 προκαταβολή φόρου με συντελεστή 100%. Η πληρωμή της προκαταβολής γίνεται σε δύο δόσεις: Η πρώτη σε ποσοστό 40% μέχρι την 16^η μέρα του έκτου μήνα μετά το πέρας του φορολογικού έτους και η δεύτερη σε ποσοστό 60% μέχρι το τέλος του 11^{ου} μήνα μετά το πέρας του φορολογικού έτους.

Στο τρίτο μνημόνιο προβλέπονται παροχές φορολογικών κινήτρων για εταιρικούς μετασχηματισμούς

- Στο τρίτο μνημόνιο προβλέπεται ρητά ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος για τις συγχωνεύσεις/ εξαγορές
- Παραμένει ασαφές ο τρόπος εκσυγχρονισμού του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (π.χ. ενοποίηση των διατάξεων με τις οποίες παρέχεται σειρά φοροαπαλλαγών για εταιρικούς μετασχηματισμούς με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερων οικονομικών μονάδων και οι οποίες περιλαμβάνουν διαφορετικά μεταξύ τους πλαίσια όπως ο Ν. 2166/1993, Ν.Δ. 1297/1972)

Κίνητρα και εκσυγχρονισμός των φορολογικών διατάξεων για εταιρικούς μετασχηματισμούς

Στις υπό εξέταση χώρες* ισχύει ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο βάσει Ευρωπαϊκής νομοθεσίας το οποίο επιτρέπει ουδέτερους μετασχηματισμούς από άποψη φορολογίας εισοδήματος

Οι περισσότερες χώρες* θέτουν συγκεκριμένα φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις οι οποίες σχετίζονται είτε με συγκεκριμένους τομείς (π.χ. έρευνα και τεχνολογία, περιβάλλον κλπ.) είτε αφορούν συγκεκριμένες περιοχές που χαρακτηρίζονται λιγότερο αναπτυγμένες (χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Ιταλικού νότου)

*Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πορτογαλία

Η προέγκριση φορολογικού σχεδιασμού δεν προβλέπεται από την Ελληνική νομοθεσία εκτός από ειδικές περιπτώσεις

- Στην Ελληνική νομοθεσία προβλέπεται ειδική διαδικασία προέγκρισης μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης (άρθρο 22 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας). Αντιθέτως, για άλλα φορολογικά αντικείμενα δεν προβλέπεται αντίστοιχη διαδικασία.
- Υπάρχει η δυνατότητα έκδοσης από το Υπουργείο απαντήσεων σε ερωτήματα φορολογούμενων επί φορολογικών θεμάτων, τα οποία όμως δεν είναι δεσμευτικά για τις φορολογικές αρχές.

Η Ελλάδα προβλέπει μόνο προέγκριση μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης

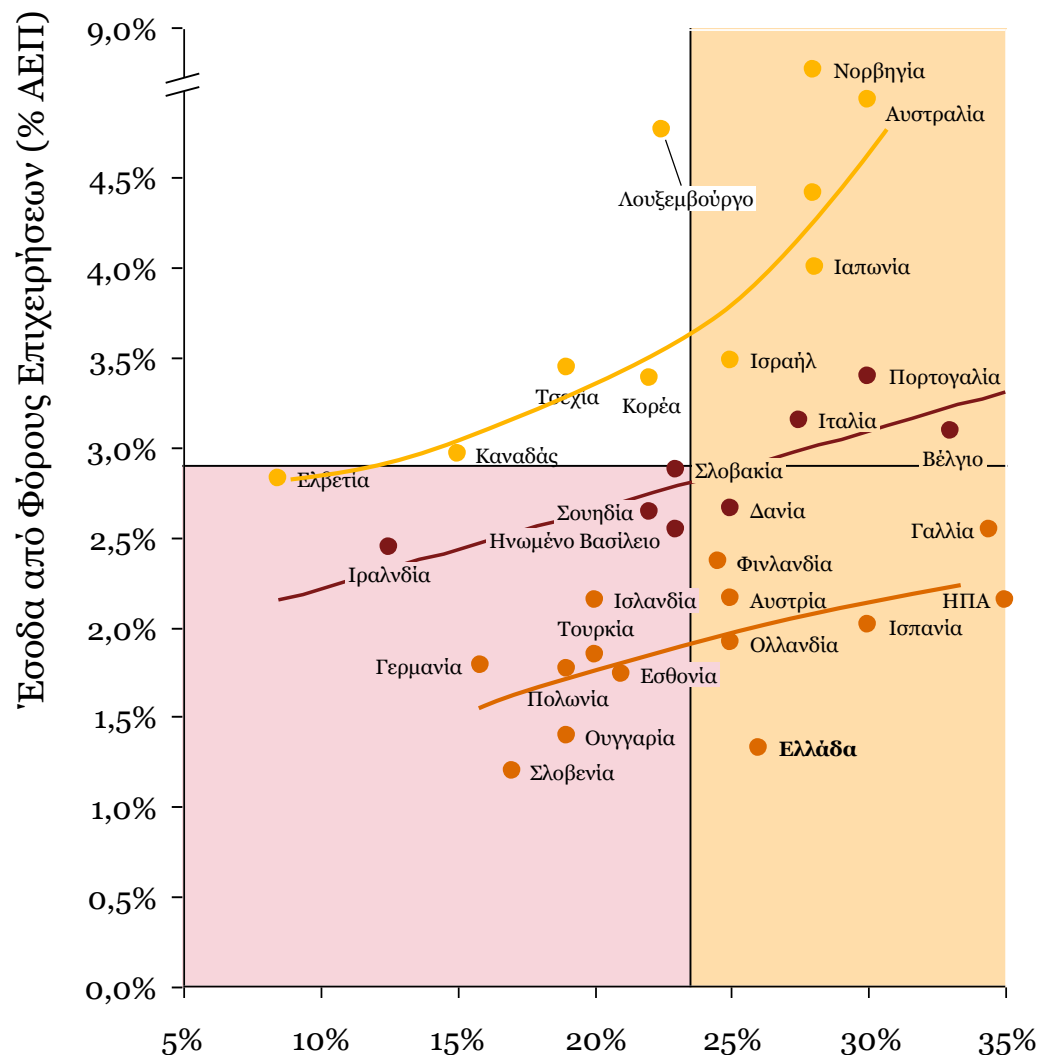

Σε ορισμένες από τις υπό εξέταση χώρες (π.χ. Ολλανδία, Λουξεμβούργο, κ.α.) προβλέπεται η δυνατότητα προέγκρισης φορολογικών σχεδιασμών (tax rulings) από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές

Η πρακτική, καίτοι έχει αποδώσει όσον αφορά την προσέλκυση επενδυτών μέσω της διαμόρφωσης ενός σταθερού φορολογικού περιβάλλοντος με την αποφυγή νομοθετικών «εκπλήξεων», ωστόσο γεννά σημαντικά ερωτηματικά όσον αφορά την πιθανότητα διαπίστωσης παράνομων κρατικών ενισχύσεων (state aid)

Η αύξηση των φορολογικών συντελεστών επιχειρήσεων αυξάνει τα φορολογικά έσοδα με διαφορετικό ρυθμό σε κάθε ομάδα κρατών

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013)

Βλ. Παράρτημα σελ. 52 για περισσότερη ανάλυση

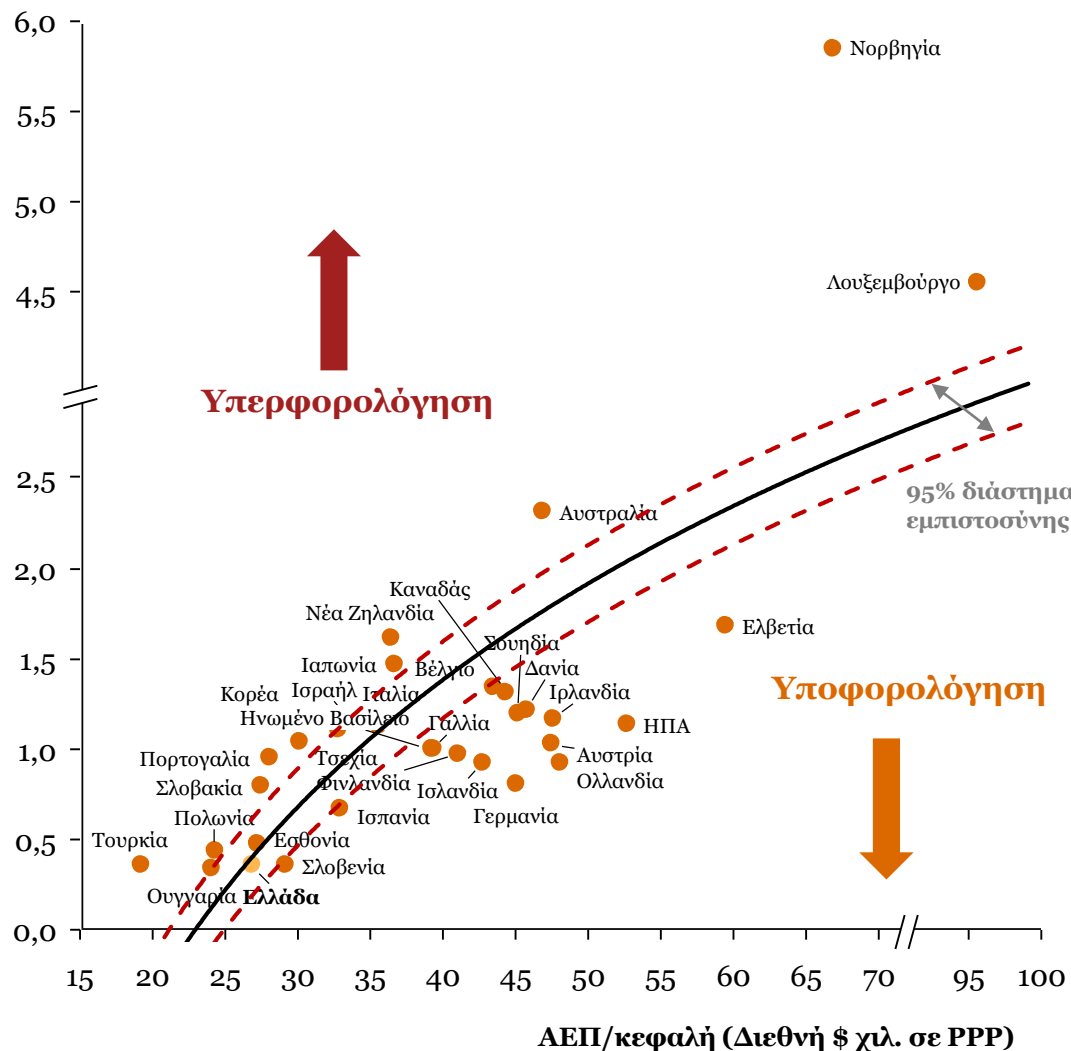
Φόρος Επιχειρήσεων

Η αύξηση των φορολογικών συντελεστών, σε γενικές γραμμές αυξάνει τα φορολογικά έσοδα

- Χώρες όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Γαλλία και οι ΗΠΑ, βρίσκονται σε φθίνοντα σημεία της καμπύλης Laffer, καθώς οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές δεν συνοδεύονται από αντίστοιχα υψηλά φορολογικά έσοδα
- Στη Νορβηγία, Αυστραλία, Ιαπωνία, Πορτογαλία, Ισραήλ και Ελβετία η αύξηση των φορολογικών συντελεστών των επιχειρήσεων αποδίδει εκθετικά υψηλότερα έσοδα σαν ποσοστό του ΑΕΠ
- Σε Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ιταλία, Πορτογαλία, Βέλγιο και Δανία η αύξηση του φορολογικού συντελεστή οδηγεί σε αναλογική αύξηση των εσόδων από φόρους

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα υπό ή υπέρ φορολογούνται

Φόροι Επιχειρήσεων/κεφαλή (Διεθνής \$ χιλ. σε PPP)

Η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κατά 10% οδηγεί στην αύξηση των εταιρικών φόρων κατά 16,5%

$$\ln(\text{Φόρος Επιχειρήσεων/κεφαλή}) = \alpha + \beta \ln(\text{ΑΕΠ/κεφαλή})$$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	-10,52	-4,99	0,69
ΑΕΠ / κεφαλή	1,65	8,27	

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013), Ανάλυση PwC

Σύνοψη

Ένα κουρασμένο και συνεχώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο φορολόγησης επιχειρήσεων

- Το οικονομικό αλλά ιδιαίτερα το φορολογικό περιβάλλον στην Ελλάδα αλλάζει με ταχείς ρυθμούς στο πλαίσιο της τρέχουσας δημοσιονομικής συγκυρίας
- Με την τελευταία τροποποίηση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αυξήθηκε η προκαταβολή του φόρου εισοδήματος για τα νομικά πρόσωπα σε 100%
- Στο πλαίσιο του τρίτου μνημονίου προβλέπονται κίνητρα και εκσυγχρονισμός των φορολογικών διατάξεων για εταιρικούς μετασχηματισμούς
- Σε γενικές γραμμές, η αύξηση των φορολογικών συντελεστών αυξάνει τα φορολογικά έσοδα, αλλά όχι με τον ίδιο τρόπο σε κάθε χώρα
- Στην Ελλάδα, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων έχει υποστεί αύξηση 45% από το 2011, φτάνοντας το 29%
- Τα φορολογικά έσοδα από επιχειρήσεις στην Ελλάδα υπολείπονται του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ, αλλά δεν τεκμαίρεται ότι υπάρχει υπερφορολόγηση ή υποφορολόγηση των νομικών προσώπων
- Τα φορολογικά έσοδα από επιχειρήσεις είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα στις μεταβολές του ΑΕΠ

3. Φορολογία φυσικών προσώπων

Αύξηση των φορολογικών συντελεστών εισοδημάτων μέσω της ενσωμάτωσης της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης

- Με το Ν. 4387/2016 η έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης ενσωματώνεται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αποκτώντας έτσι μόνιμο χαρακτήρα, ενώ υπολογίζεται βάσει κλίμακας με μέγιστο φορολογικό συντελεστή 10% για εισοδήματα άνω των €220.000.
- Η κλίμακα αυτή εφαρμόζεται στα εισοδήματα και κέρδη που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και μετά, ενώ οι ανωτέρω συντελεστές εφαρμόζονται για παρακρατήσεις που διενεργούνται στα εν λόγω εισοδήματα από την ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 4387/2015 (δηλαδή από 12.05.2016).

Ενσωμάτωση εισφοράς αλληλεγγύης στην κλίμακα φορολογίας εισοδήματος

Ανάλογες ειδικές εισφορές προβλέπουν οι φορολογικές νομοθεσίες της Ιταλίας, Γερμανίας, Λουξεμβούργου και Γαλλίας

Με την ενσωμάτωση αυτή αναιρείται ο χαρακτηρισμός της εισφοράς ως «έκτακτης» και καθίσταται μόνιμη εισφορά επί των εισοδημάτων των φορολογουμένων, έχοντας σαν αποτέλεσμα την αύξηση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος.

Συγκρίσεις περιπτώσεων έκτακτης εισφοράς φυσικών προσώπων σε ευρωπαϊκές χώρες

Ιταλία

Από 1.1.2011 και έως 31.12.2016 επιβάλλεται εισφορά αλληλεγγύης 3% σε εισοδήματα άνω των 300.000€

Γαλλία

Επιβάλλεται ενιαίος συντελεστής κοινωνικής εισφοράς 8% για εισόδημα από μισθωτή εργασία

Γερμανία

Ενιαίος συντελεστής 5,5% υπέρ ανάπτυξης των ανατολικών ομόσπονδων κρατιδίων και εκκλησιαστική εισφορά 8% σε περίπτωση φορολογουμένων μελών αναγνωρισμένων εκκλησιών

Λουξεμβούργο

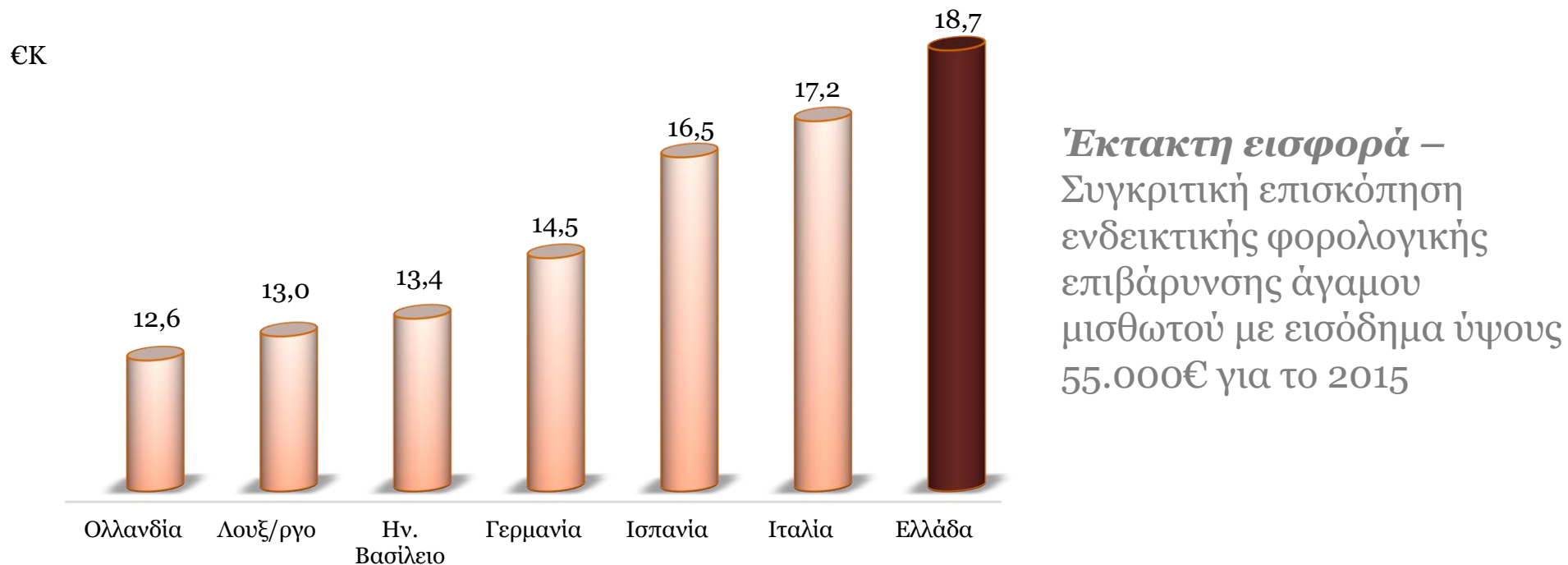
Φόρος αλληλεγγύης 7% (9% για εισόδημα άνω των 150.000€) επί του αναλογούντος ποσού φόρου

Ελλάδα

Ειδική εισφορά αλληλεγγύης, βάσει του συνολικού ατομικού εισοδήματος με βάση κλίμακα
0% για εισόδημα από €0 έως € 12.000, 2,2% από €12.001 έως €20.000, 5% από 20.001 έως €30.000, 6,5% από €30.001 έως €40.000, 7,5% από €40.001 έως €65.000, 9% από €65.001 έως €220.000 και 10% πάνω από €220.000

Ο Έλληνας φορολογούμενος υφίσταται την μεγαλύτερη έκτακτη επιβάρυνση από όλες τις άλλες χώρες

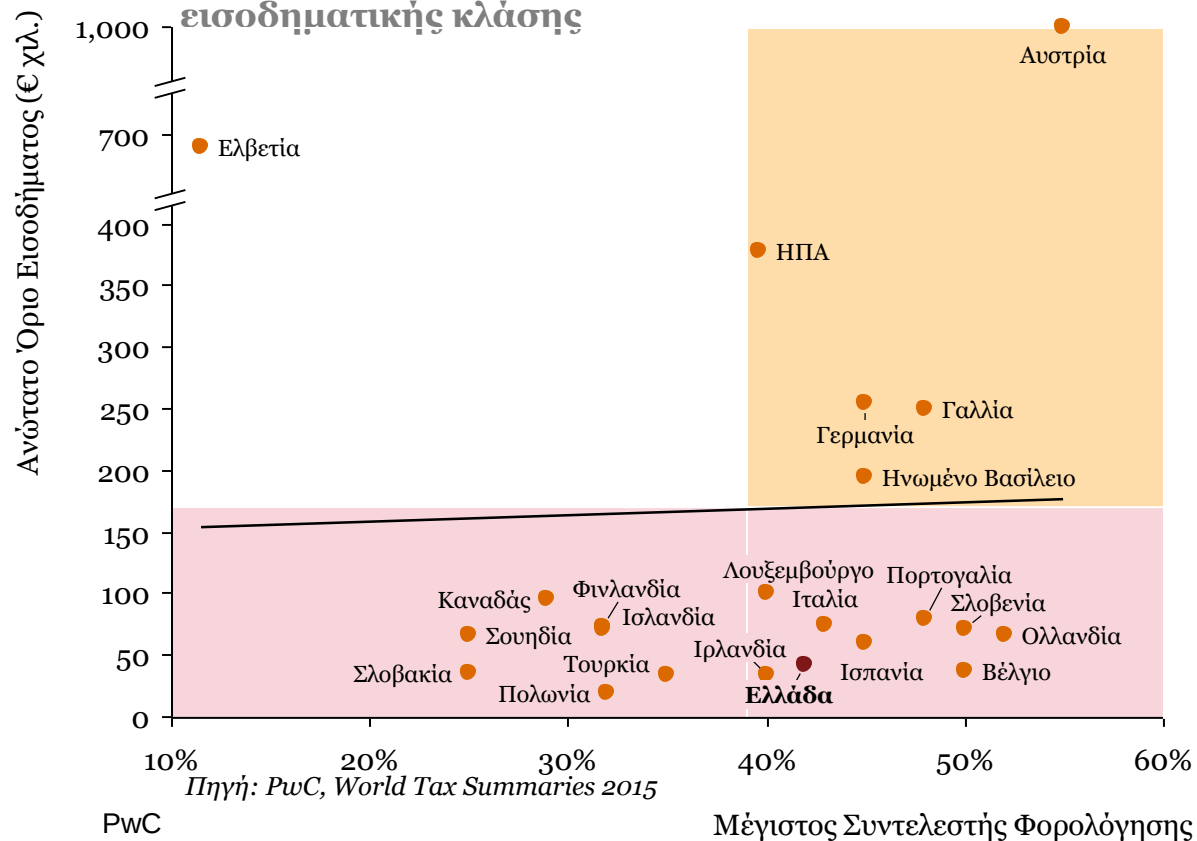

Πηγή: PwC, World Tax Summaries 2015

Το ανώτατο όριο εισοδήματος στην Ελλάδα είναι από τα χαμηλότερα στις χώρες του ΟΟΣΑ

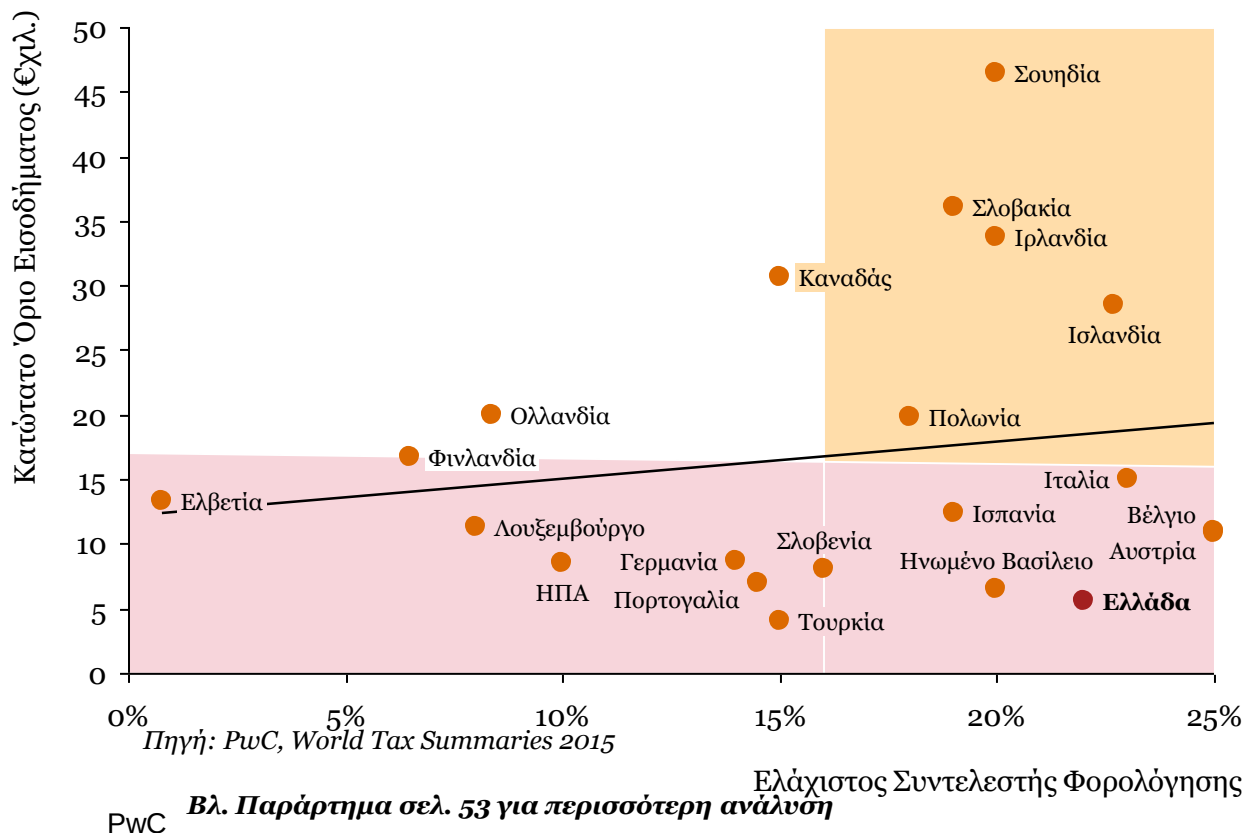
Μέγιστος συντελεστής φορολογίας και εισόδημα ανώτατης εισοδηματικής κλάσης

- Οι μέγιστοι συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος, κυμαίνονται από 25%-55% για τις χώρες του ΟΟΣΑ, με εξαίρεση την Ελβετία που έχει τον μικρότερο συντελεστή φορολόγησης 11,5%
- Η Αυστρία έχει τον υψηλότερο, μέγιστο συντελεστή φορολόγησης (55%) για ετήσιο εισόδημα που ξεπερνά το €1 εκ.
- Οι περισσότερες χώρες του δείγματος, αναμεσά τους και η Ελλάδα, θέτουν ως ανώτατο όριο εισοδήματος ποσά μεταξύ €34χιλ.- € 100χιλ., με την Ελλάδα να έχει ένα από τα χαμηλότερα
- Χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Γαλλία, η Ελβετία και η Αυστρία θέτουν υψηλά ανώτερα όρια εισοδήματος

Όσο αυξάνεται ο ελάχιστος συντελεστής φορολόγησης, τόσο μεγαλώνει το αφορολόγητο εισόδημα

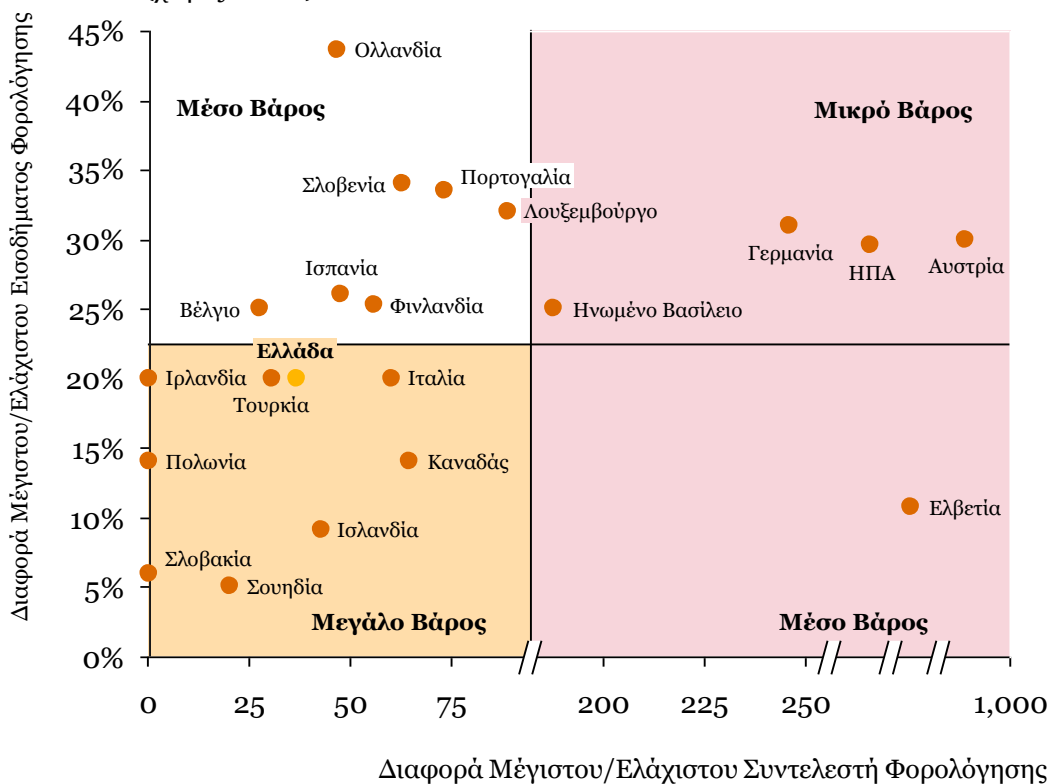

- Για τις περισσότερες χώρες του δείγματος, το ετήσιο αφορολόγητο εισόδημα είναι κάτω € 20χιλ. με τους ελάχιστους συντελεστές φορολόγησης να αγγίζουν το 15%
- Στην Ελλάδα το ετήσιο αφορολόγητο εισόδημα ανέρχεται μόλις στα € 5,5χιλ., ενώ ο ελάχιστος φορολογικός συντελεστής ξεπερνά το 20%
- Η Σουηδία θέτει το υψηλότερο ετήσιο αφορολόγητο εισόδημα (€46χιλ.)

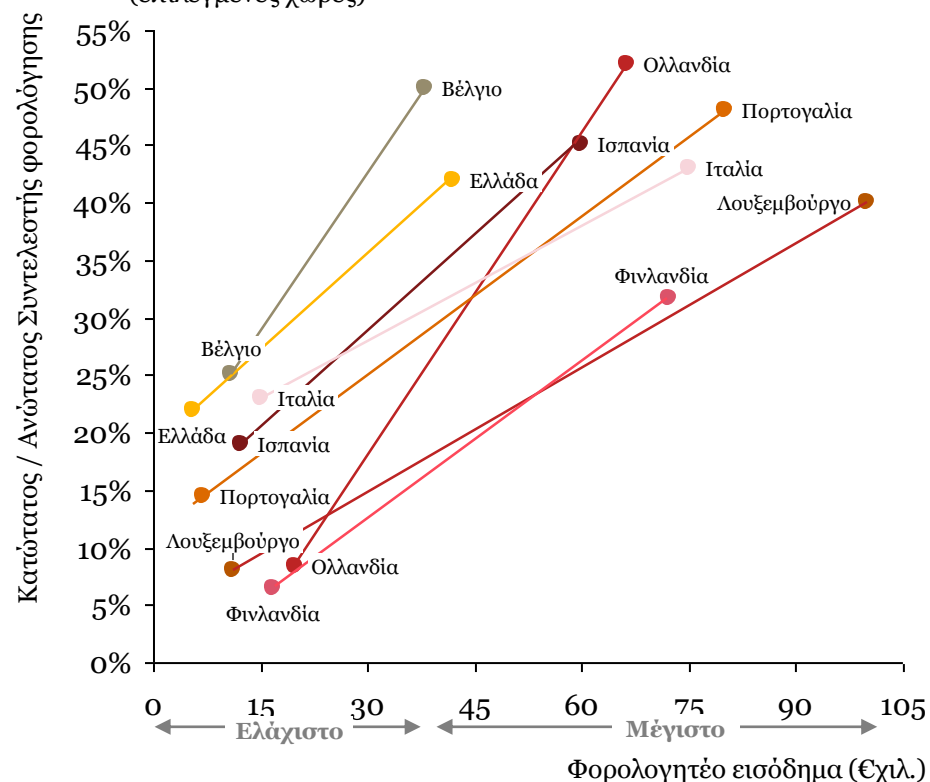
Στην Ελλάδα, συγκριτικά με τον ΟΟΣΑ, η προοδευτικότητα των φόρων είναι περιορισμένη

- Ο βαθμός της προοδευτικότητας των φόρων ποικίλει σημαντικά μεταξύ κρατών
- Στην Αυστρία, τις ΗΠΑ, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η προοδευτικότητα των φόρων είναι σημαντική, προσφέροντας χαμηλό φορολογικό βάρος
- Χαρακτηριστική είναι η θέση της Ελλάδας, μεταξύ των χωρών με μεσαίο και μεγάλο φορολογικό βάρος, όπου η προοδευτικότητα της φορολόγησης εξαντλείται σε πολύ μικρό εύρος εισοδήματος

Βαθμός Προοδευτικότητας Φορολόγησης
(χώρες ΟΟΣΑ)

Κατώτατοι/Ανώτατοι Συντελεστές και Φορολογητέο Εισόδημα
(επιλεγμένες χώρες)

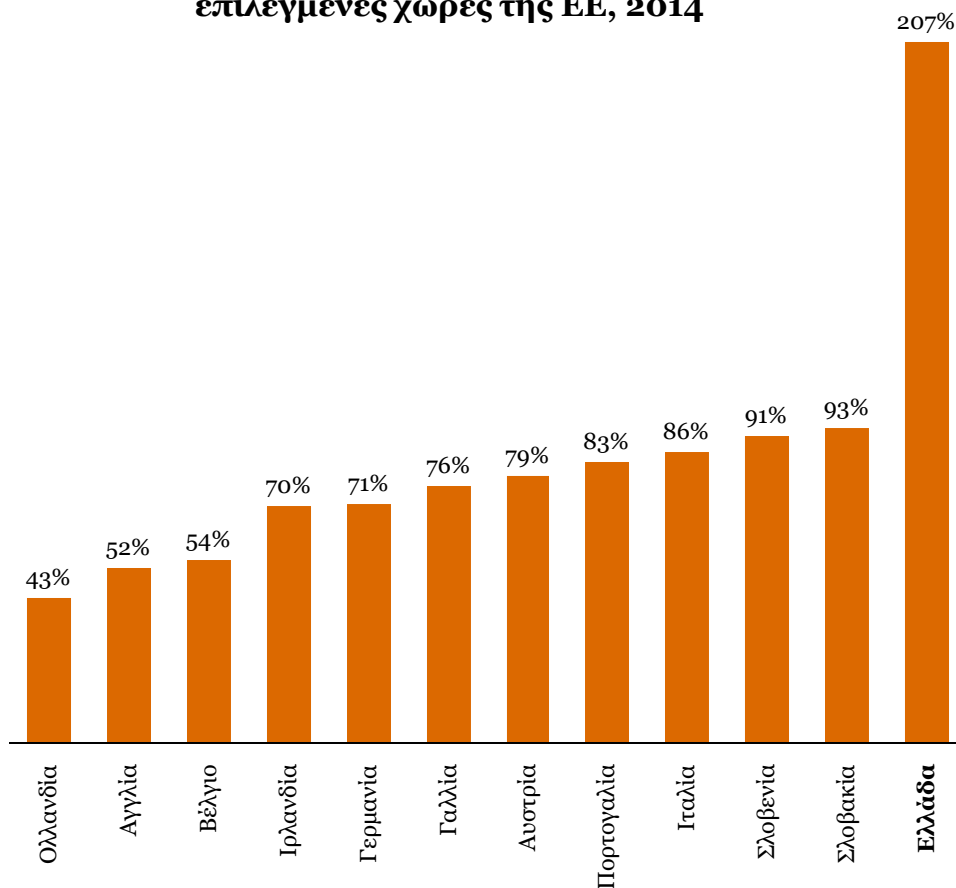

Πηγή: PwC, World Tax Summaries 2015

PwC **Βλ. Παράρτημα σελ. 54 για περισσότερη ανάλυση**

Η Ελλάδα έχει βασικό αφορολόγητο όριο 2 φορές το επίπεδο φτώχειας

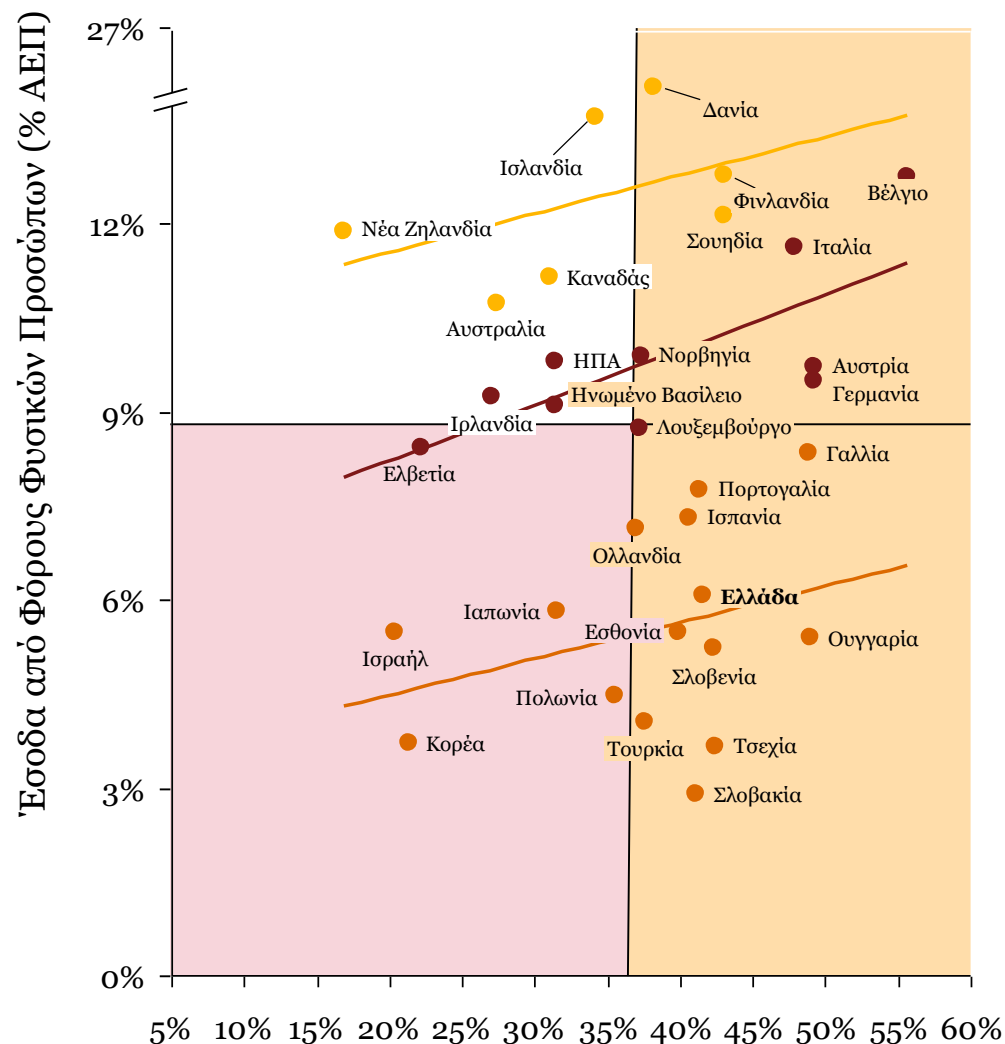
Βασικό αφορολόγητο ως % επιπέδου φτώχειας σε επιλεγμένες χώρες της ΕΕ, 2014

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Taxes in Europe Database

- Παρέχεται μείωση φόρου (οδηγώντας στην ουσία σε αφορολόγητο όριο που διαφέρει ανάλογα με την περίπτωση) ανάλογα με το φορολογητέο εισόδημα και τα εξαρτώμενα τέκνα.
- Σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες σχετικά με το αφορολόγητο (ή πιστώσεις φόρου), στην Ελλάδα το αφορολόγητο είναι ιδιαίτερα υψηλό όχι ως απόλυτο μέγεθος, αλλά ως προς το όριο φτώχειας, που υπολογίζεται ως το 60% του διάμεσου εισοδήματος
- Σε αντίθεση με πολλές χώρες, η έκπτωση φόρου δεν εξαρτάται από την ηλικία

Στην χαμηλότερη ομάδα χωρών αναφορικά με την εισπραξιμότητα των φόρων βρίσκεται η Ελλάδα

- Τρεις ομάδες χωρών παρουσιάζουν συστηματικές αποστάσεις στην εισπραξιμότητα των φόρων για το ίδιο επίπεδο συντελεστή φορολόγησης, με την Ελλάδα να βρίσκεται στην χαμηλότερη

Σε Ελλάδα, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία και Ολλανδία, η υψηλή φορολογία των φυσικών προσώπων (>45%) συνοδεύεται από φορολογικά έσοδα της τάξης μόλις του 6%-8% του ΑΕΠ

- Στην Βόρεια Αμερική, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία, η σχετικά χαμηλή φορολογία εισοδήματος (20%-35%) αποφέρει έσοδα άνω του 10% του ΑΕΠ
- Στην Βόρεια Αμερική, την Ωκεανία, τις χώρες της Βόρειας Ευρώπης αλλά και την Ιταλία, η εισπραξιμότητα του φόρου εισοδήματος είναι υψηλή
- Στις χώρες με χαμηλή φορολογική εισπραξιμότητα και υψηλούς φορολογικούς συντελεστές συνήθως οι φοροεισπρακτικοί μηχανισμοί είναι χαλαροί και υπάρχει εκτεταμένη φοροδιαφυγή

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013)

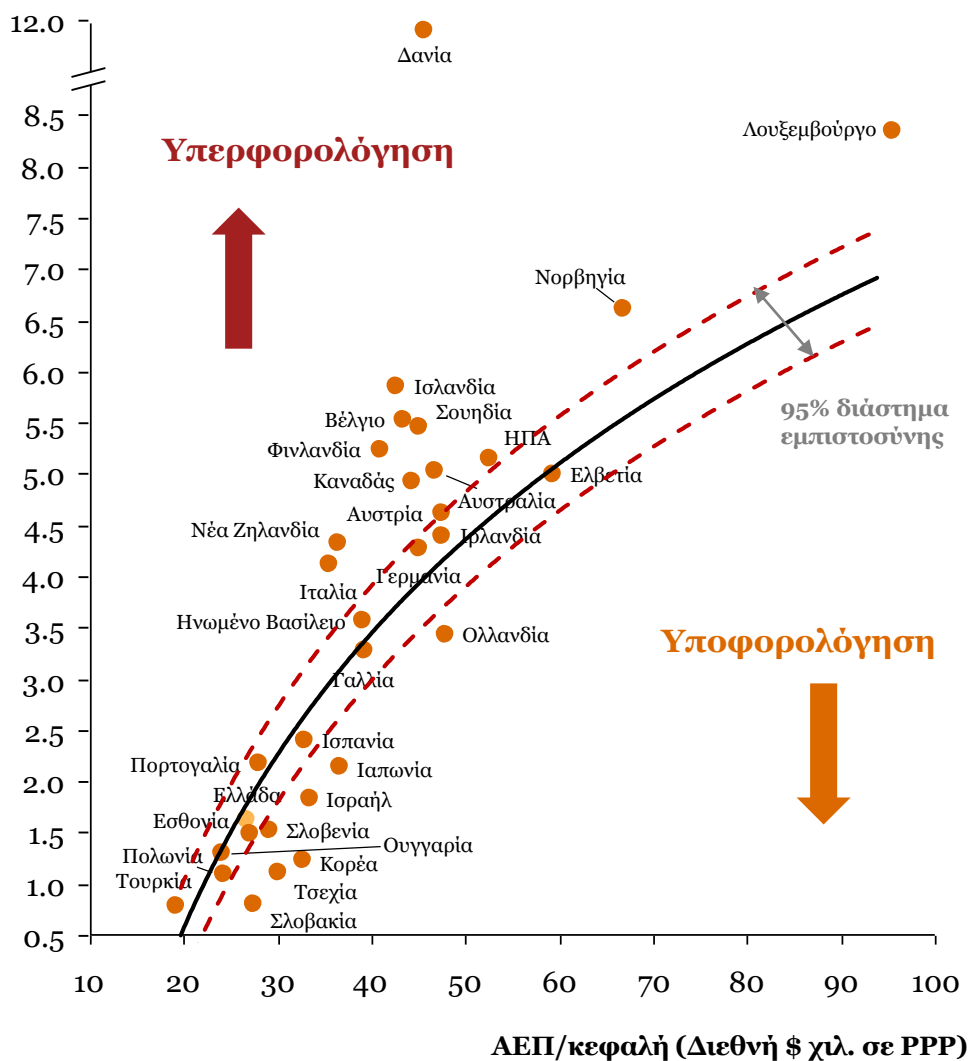
Φόρος Φυσικών Προσώπων*

Βλ. Παράρτημα σελ. 55 για περισσότερη ανάλυση

*Φορολογικός συντελεστής που αντιστοιχεί στο μέσο εισόδημα κάθε χώρας

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Ελλάδα υπέρ ή υπό φορολογεί τους πολίτες της

Φόροι Φυσικών Προσώπων/κεφαλή (Διεθνή \$ χιλ. σε PPP)

Η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κατά 10% οδηγεί στην αύξηση των κατά κεφαλή εισπραττόμενων φόρων κατά 18,6%

$\ln(\text{Φόρος Φυσικών Προσώπων/κεφαλή}) = \alpha + \beta \ln(\text{ΑΕΠ/κεφαλή})$			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	-11,58	-5,24	0,71
ΑΕΠ / κεφαλή	1,86	8,87	

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεί α2013), Ανάλυση PwC

Σύνοψη

Υψηλή φορολόγηση φυσικών προσώπων με χαμηλή εισπραξιμότητα

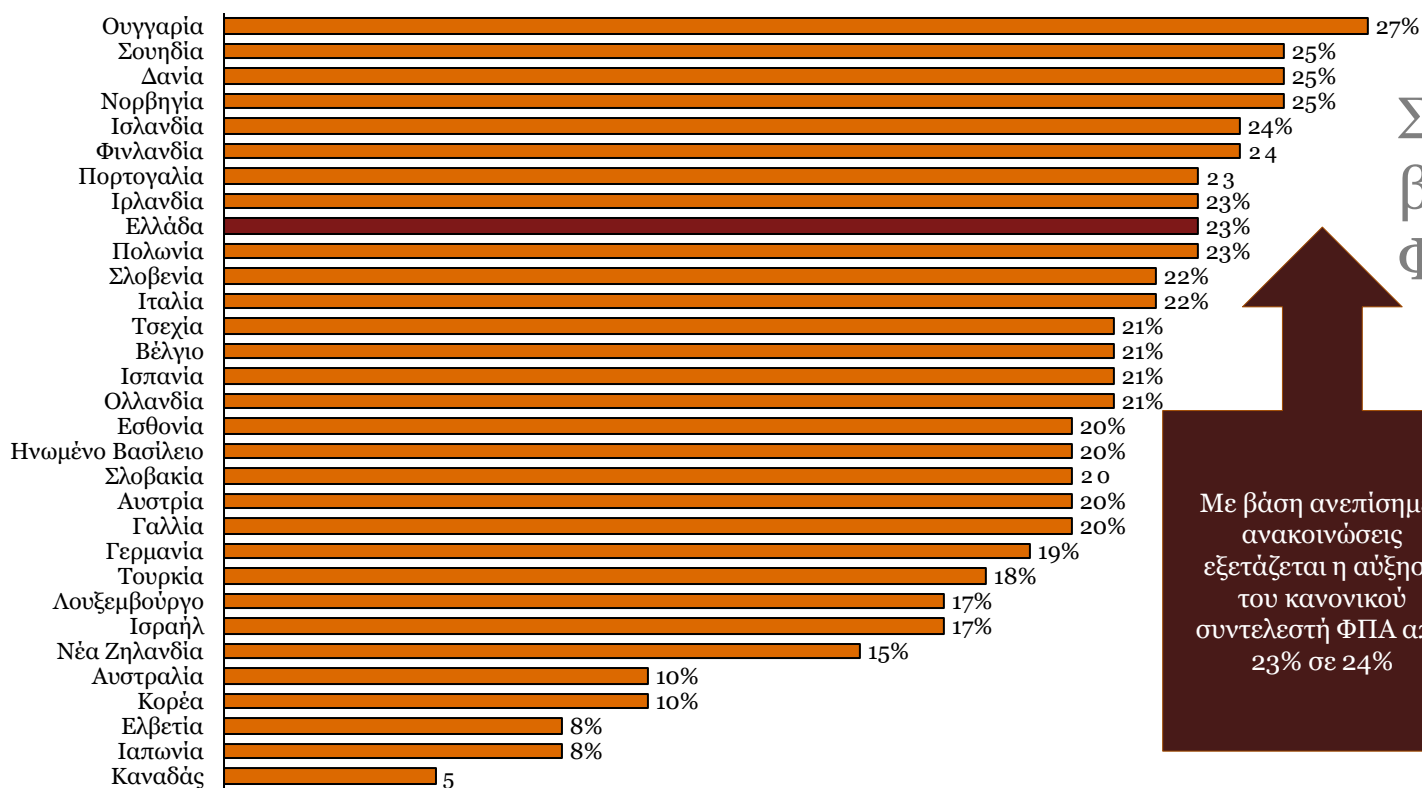
- Στην Ελλάδα η εισφορά αλληλεγγύης ενσωματώθηκε στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αποκτώντας έτσι μόνιμο χαρακτήρα, ενώ υπολογίζεται πλέον βάσει κλίμακας με αυξημένους συντελεστές και μέγιστο συντελεστή 10% για εισοδήματα άνω των € 220.000
- Αντίστοιχες ειδικές εισφορές προβλέπουν οι φορολογικές νομοθεσίες της Ιταλίας, Γερμανίας, Λουξεμβούργου και Γαλλίας
- Υπάρχουν συστηματικές διαφορές στην εισπραξιμότητα του φόρου εισοδήματος μεταξύ κρατών. Η Ελλάδα βρίσκεται στην χαμηλότερη ομάδα
- Σε Ελλάδα, Γαλλία, Ισπανία και Πορτογαλία, η υψηλή φορολογία των φυσικών προσώπων (>45%) συνοδεύεται από φορολογικά έσοδα της τάξης μόλις του 6%-8% του ΑΕΠ
- Στις χώρες με χαμηλή φορολογική εισπραξιμότητα και υψηλούς φορολογικούς συντελεστές συνήθως κρύβεται ο παράγοντας της φοροδιαφυγής και των χαλαρών φοροεισπρακτικών μηχανισμών
- Όσο αυξάνεται ο ελάχιστος συντελεστής φορολόγησης, τόσο τείνει να μεγαλώνει το περιθώριο του αφορολόγητου εισοδήματος
- Στην Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες το ετήσιο αφορολόγητο εισόδημα ανέρχεται στα € 5,5χιλ., ποσό σχεδόν διπλάσιο από το όριο της φτώχειας
- Δεν υπάρχουν ενδείξεις υπέρ ή υπό φορολόγησης των πολιτών, αλλά το φορολογικό σύστημα είναι παραμετροποιημένο ώστε να «τιμωρεί» τα μεσαία εισοδήματα ευνοώντας παράλληλα τα αδήλωτα εισοδήματα
- Τα φορολογικά έσοδα των φυσικών προσώπων είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα στην μεταβολή του ΑΕΠ 30

4. ΦΠΑ και Φόροι Ακίνητης Περιουσίας

Στην Ελλάδα ο συντελεστής ΦΠΑ είναι σχετικά ψηλά σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ

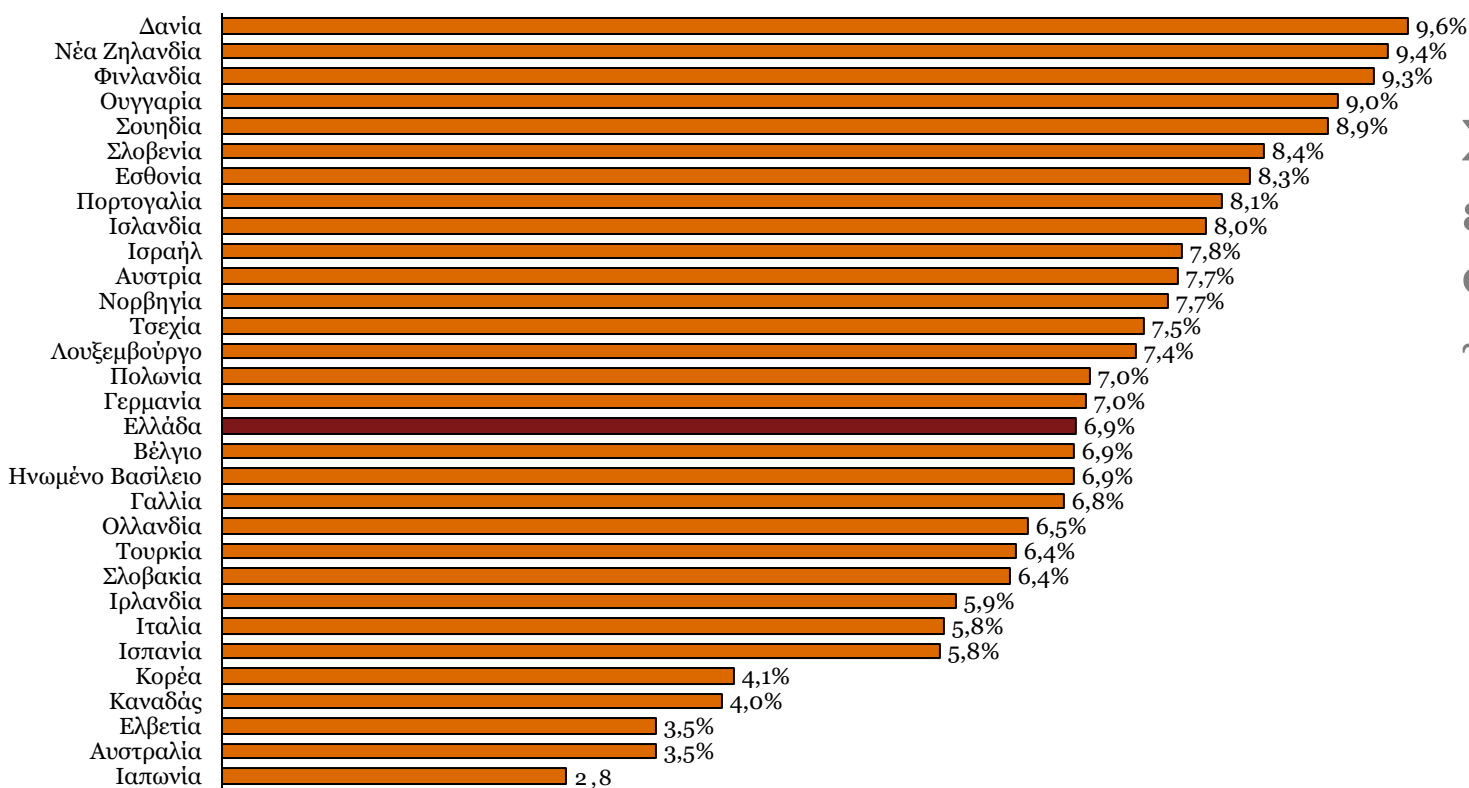
Συγκριτική επισκόπηση
βασικών συντελεστών
ΦΠΑ

Με βάση ανεπίσημες
ανακοινώσεις
εξετάζεται η αύξηση
του κανονικού
συντελεστή ΦΠΑ από
23% σε 24%

Πηγή: PwC, World Tax Summaries 2015

Τα έσοδα από ΦΠΑ στην Ελλάδα αντιστοιχούν σε 6,9% του ΑΕΠ, ακριβώς στον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ

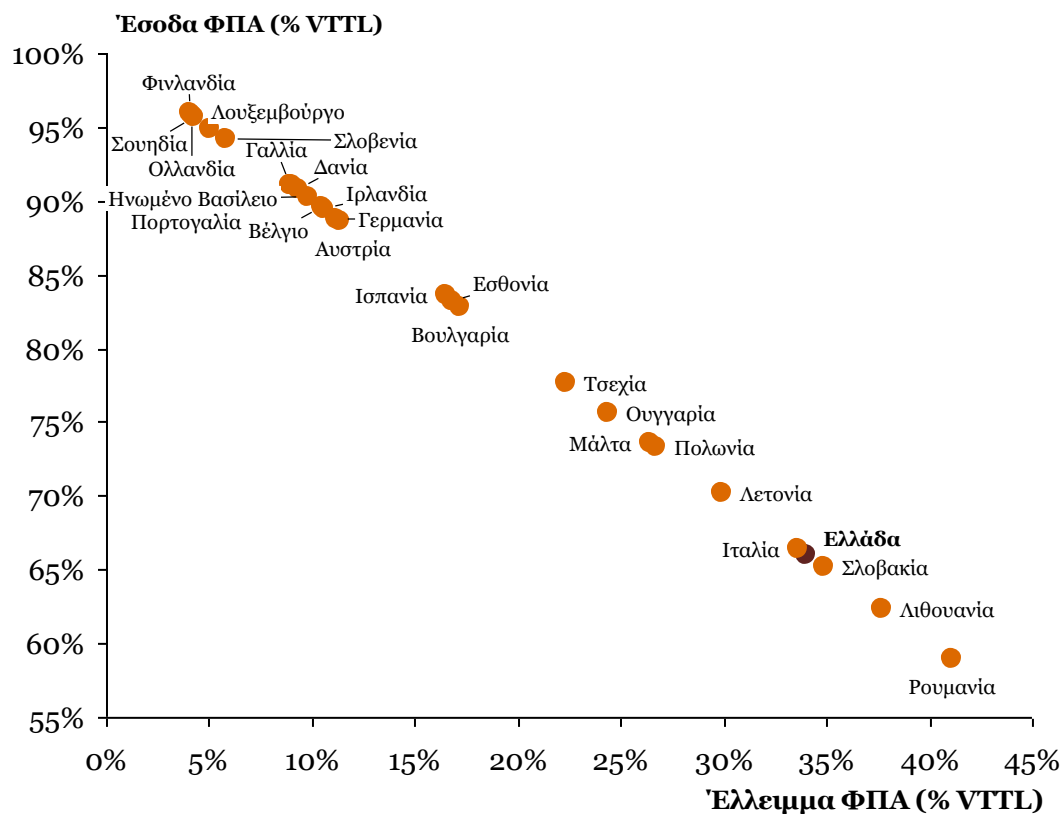

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013)

Συγκριτική
επισκόπηση εσόδων
ΦΠΑ ως ποσοστού
του ΑΕΠ

Η Ελλάδα διακρίνεται από σημαντική απώλεια εσόδων ΦΠΑ

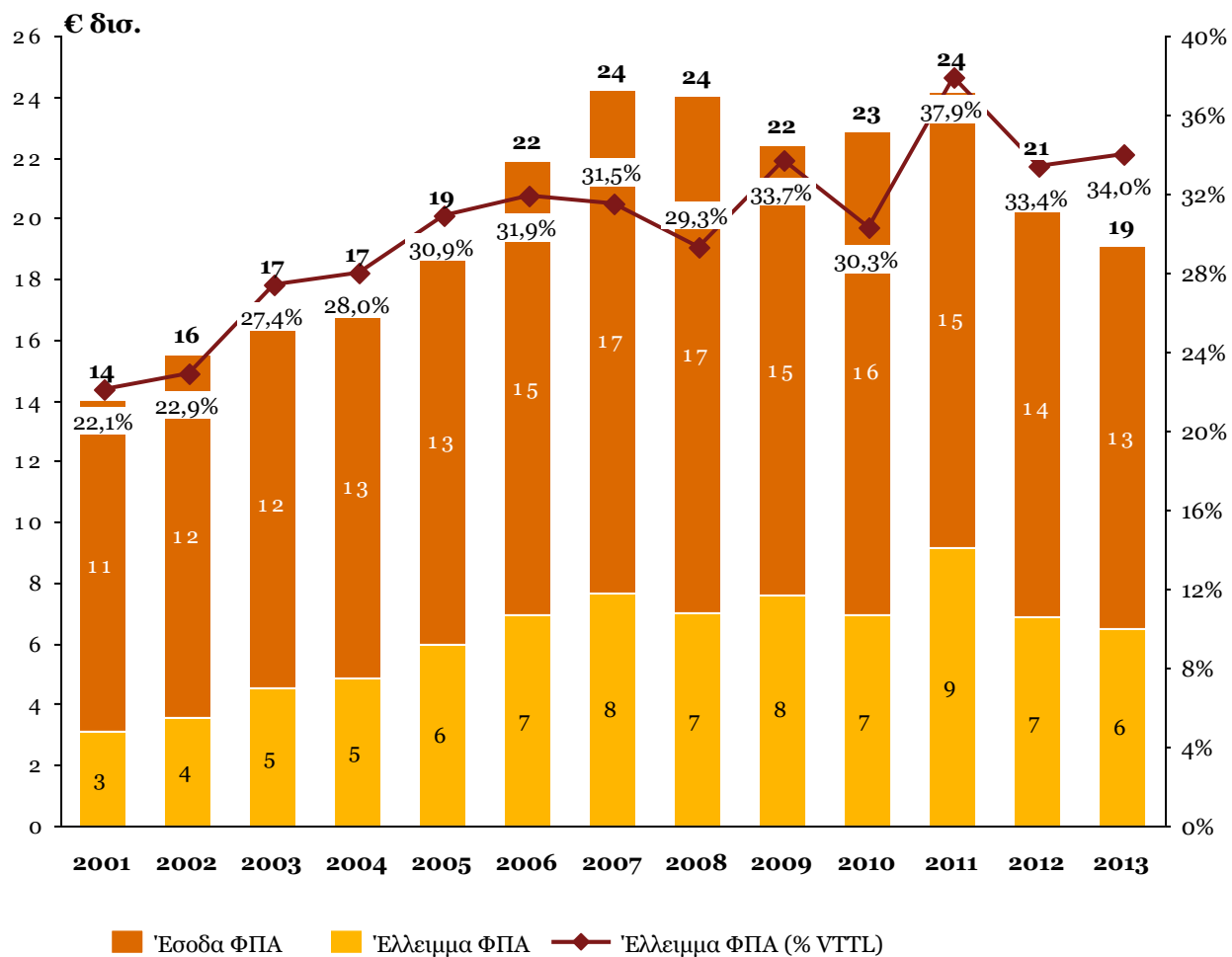
Το Έλλειμμα Φ.Π.Α- VAT Gap ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των πραγματοποιηθέντων εσόδων ΦΠΑ και των θεωρητικών δυνητικών συνολικών εσόδων βάσει του ισχύοντος ΦΠΑ* (VAT Total Tax Liability – VTTL)

- Το έλλειμμα ΦΠΑ στην Ελλάδα υπολογίζεται σε 34%
- Χώρες με έλλειμμα ΦΠΑ άνω του 30% του VTTL είναι η Ρουμανία, η Λιθουανία, η Σλοβακία και η Ιταλία
- Αντίθετα, στις Ολλανδία, Φινλανδία, Σουηδία, Λουξεμβούργο, Σλοβενία και Γαλλία, τα φορολογικά έσοδα προσεγγίζουν τα «θεωρητικά- δυνητικά μέγιστα, έσοδα ΦΠΑ (VAT Total Tax Liability- VTTL)

*Αναλυτικός υπολογισμός για την Ελλάδα καθώς και στοιχεία για τις Ευρωπαϊκές χώρες παρατίθενται στο **Παράρτημα σελ. 59-60**

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (TAXUD), Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους

Κατά μέσο όρο το έλλειμμα ΦΠΑ μεταξύ 2000-2011 στην Ελλάδα ανήλθε 30%

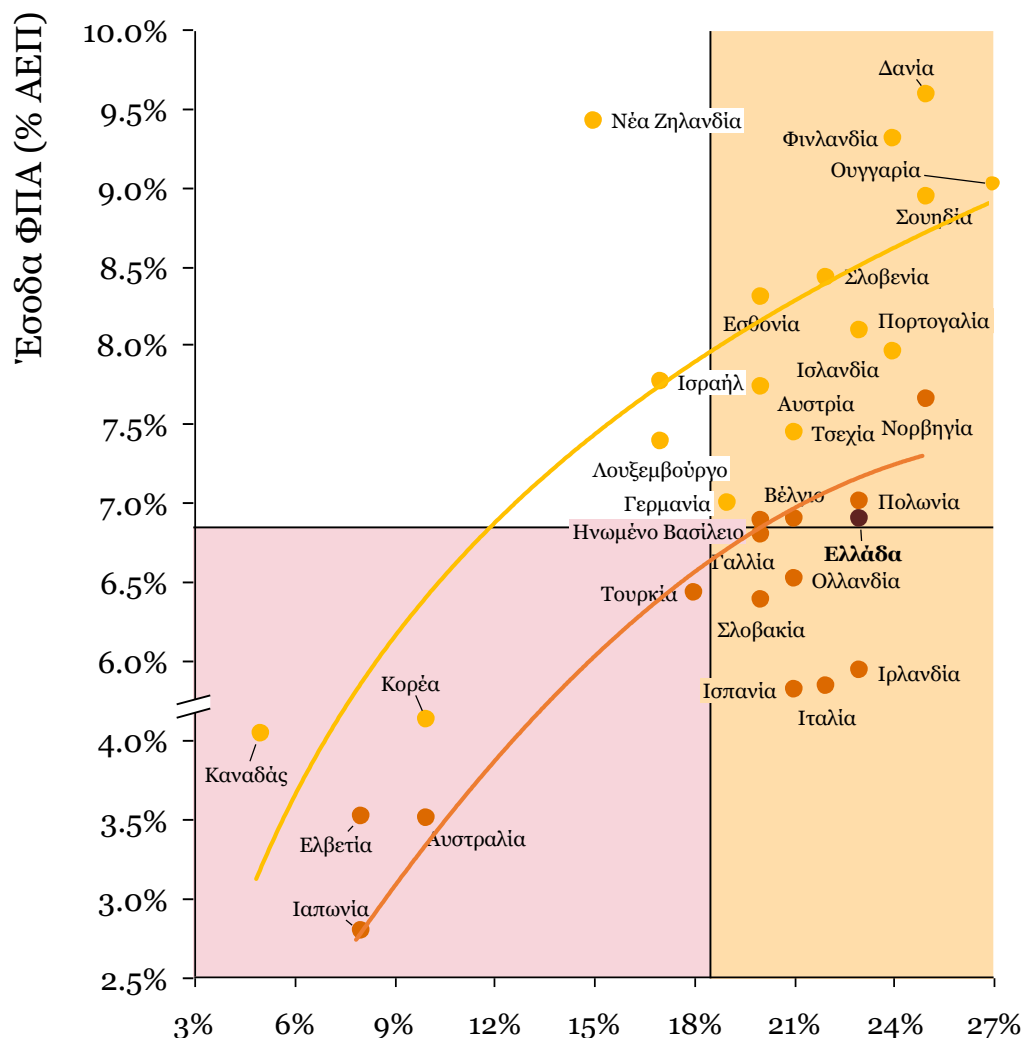

- Η Ελλάδα διαχρονικά είναι ανάμεσα στις χώρες με το μεγαλύτερο Έλλειμμα ΦΠΑ – VAT Gap το οποίο για τη περίοδο 2001-2011 ανήλθε κατά μέσο όρο στο 30% του VTTL, ενώ μετά το 2011 αυξήθηκε στο 35%
- Το υψηλό ποσοστό του ελλείμματος ΦΠΑ, καταδεικνύει την σημαντική απώλεια εσόδων λόγω της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής αλλά και της αναποτελεσματικότητας των φοροεισπρακτικών μηχανισμών

* Θεωρητικά- δυνητικά μέγιστα, έσοδα Φ.Π.Α (Vat Total Tax Liability ή VTTL)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (TAXUD), Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους

Η Ελλάδα για το ύψος του συντελεστή που έχει επιλέξει, βρίσκεται στην ομάδα χωρών με χαμηλή εισπραξιμότητα ΦΠΑ

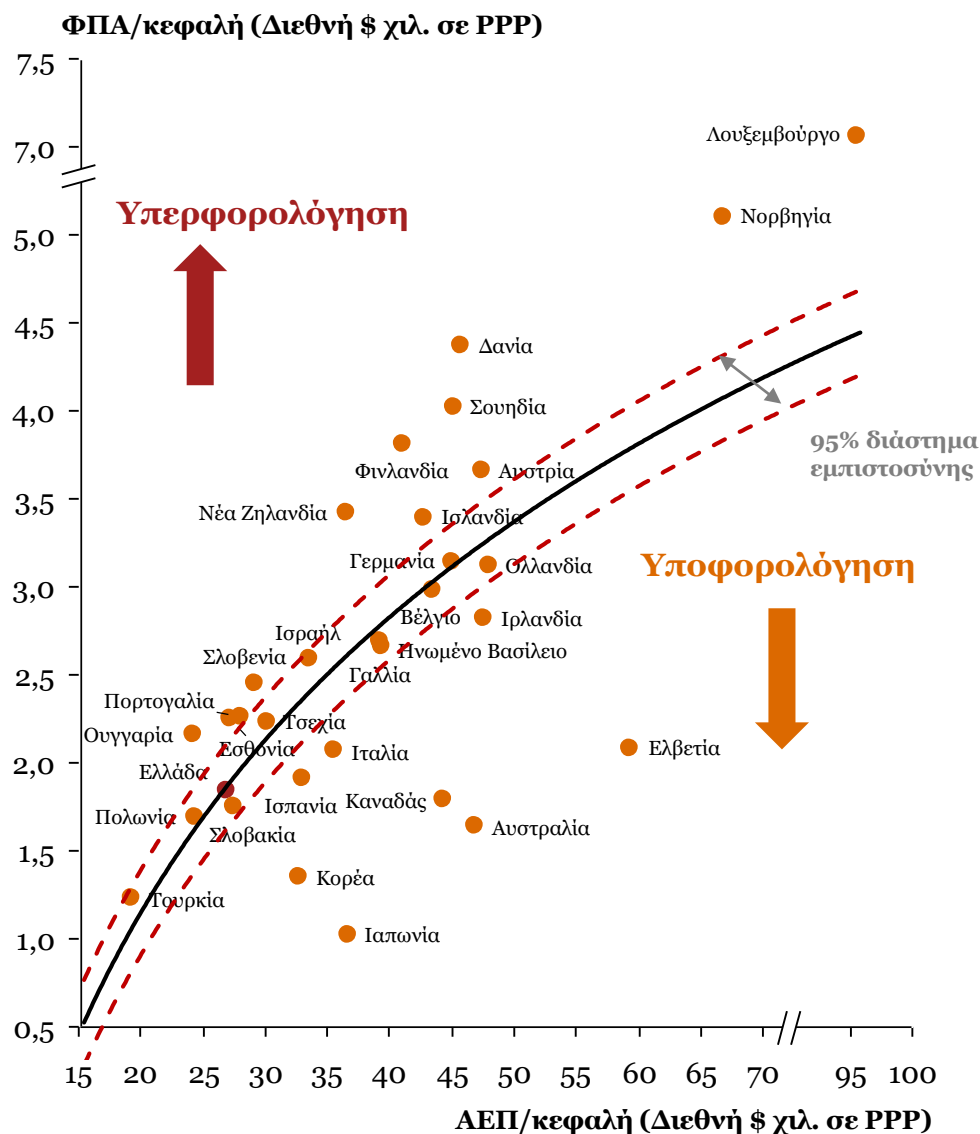
- Σε Καναδά, Ελβετία, Κορέα, Αυστραλία και Ιαπωνία οι χαμηλότεροι συντελεστές ΦΠΑ, συνοδεύονται από έσοδα κοντά στο 3,5% του ΑΕΠ
- Αντίθετα, στις Σκανδιναβικές χώρες και σε χώρες από την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (Τσεχία, Πολωνία, Ουγγαρία), συντελεστές ΦΠΑ μεταξύ 20%-25% αντιστοιχούν κατά μέσο όρο σε έσοδα 9% του ΑΕΠ
- Χώρες στην ομάδα χαμηλής εισπραξιμότητας ΦΠΑ έχουν έσοδα περίπου 1,3% χαμηλότερα από αυτές της ομάδας υψηλής εισπραξιμότητας με τον ίδιο συντελεστή

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013)

Βασικός Συντελεστής ΦΠΑ

Βλ. Παράρτημα σελ. 58 για περισσότερη ανάλυση

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η Ελλάδα υπέρ ή υπό φορολογεί τους πολίτες της αναφορικά με τον ΦΠΑ

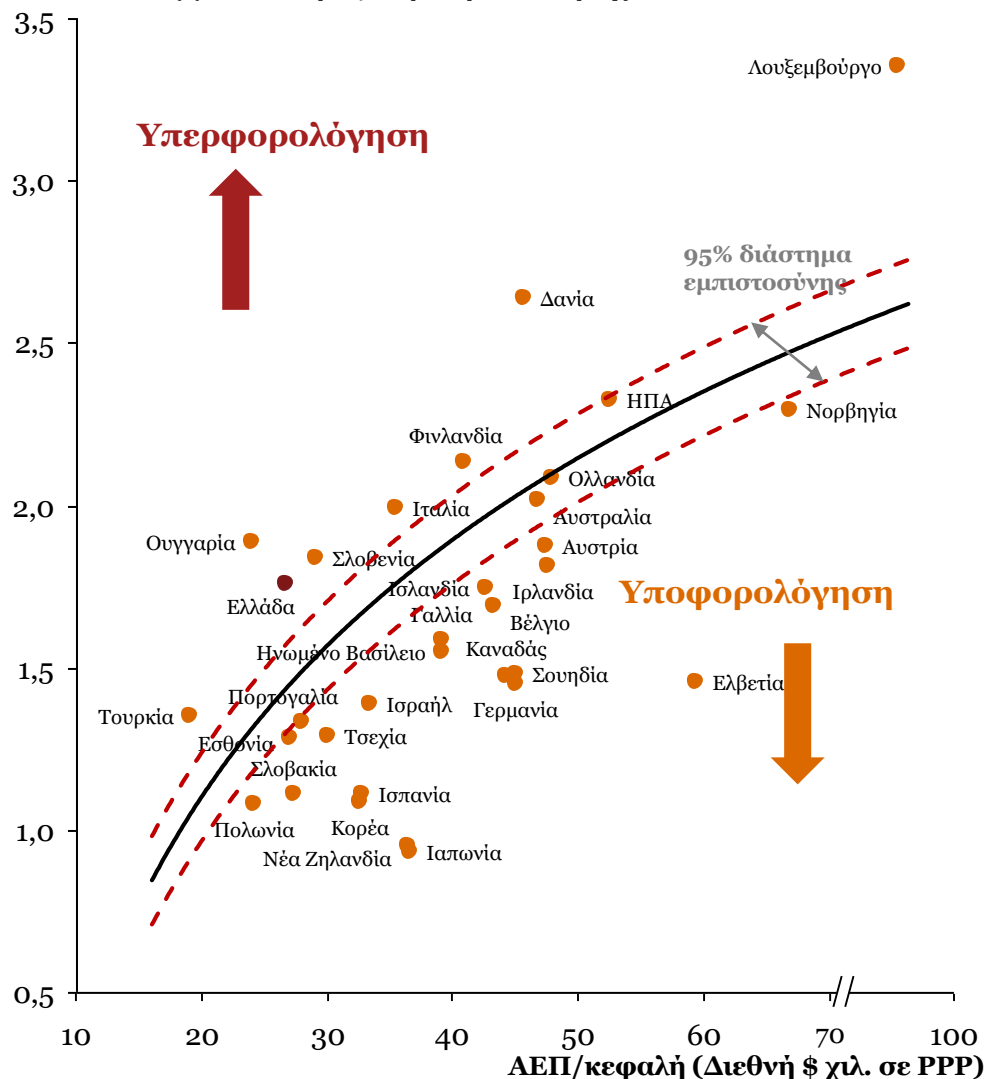
Η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κατά 10% συνοδεύεται από αύξηση των κατά κεφαλή εσόδων από ΦΠΑ περίπου 8,8

$\ln(\text{ΦΠΑ/κεφαλή}) = \alpha + \beta \ln(\text{ΑΕΠ/κεφαλή})$			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
ΑΕΠ / κεφαλή	0,88	5,00	0,44

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013), Ανάλυση PwC

Οι Έλληνες ενδέχεται να καταβάλλουν σε έμμεσους φόρους αναλογικά περισσότερα από ότι οι φορολογούμενοι σε άλλες χώρες

Λοιποί Έμμεσοι Φόροι/κεφαλή (Διεθνή \$ χιλ. σε PPP)

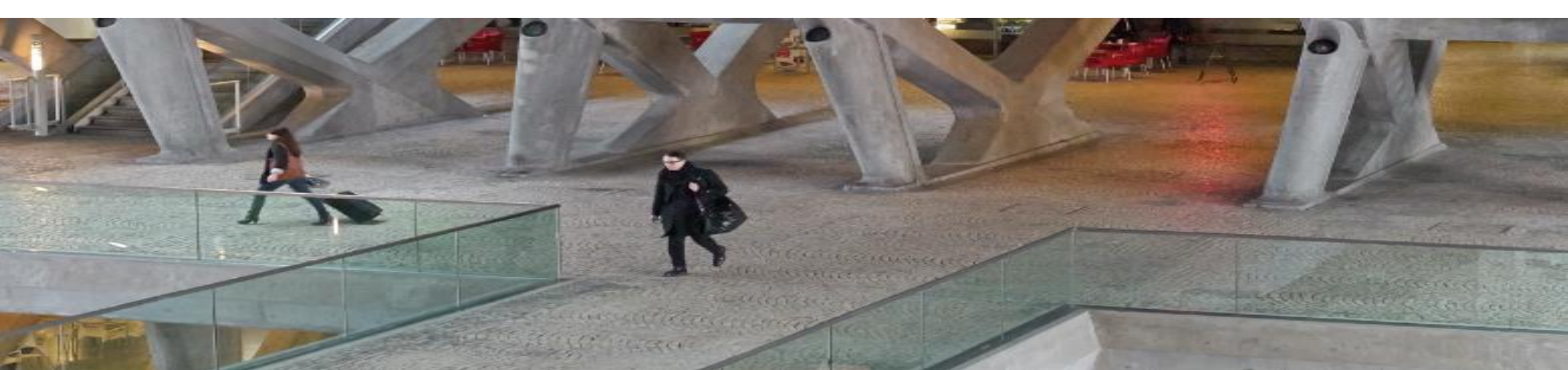

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013), Ανάλυση PwC

Η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κατά 10% συνοδεύεται από αύξηση των κατά κεφαλή εσόδων από έμμεσους φόρους περίπου 5,5%

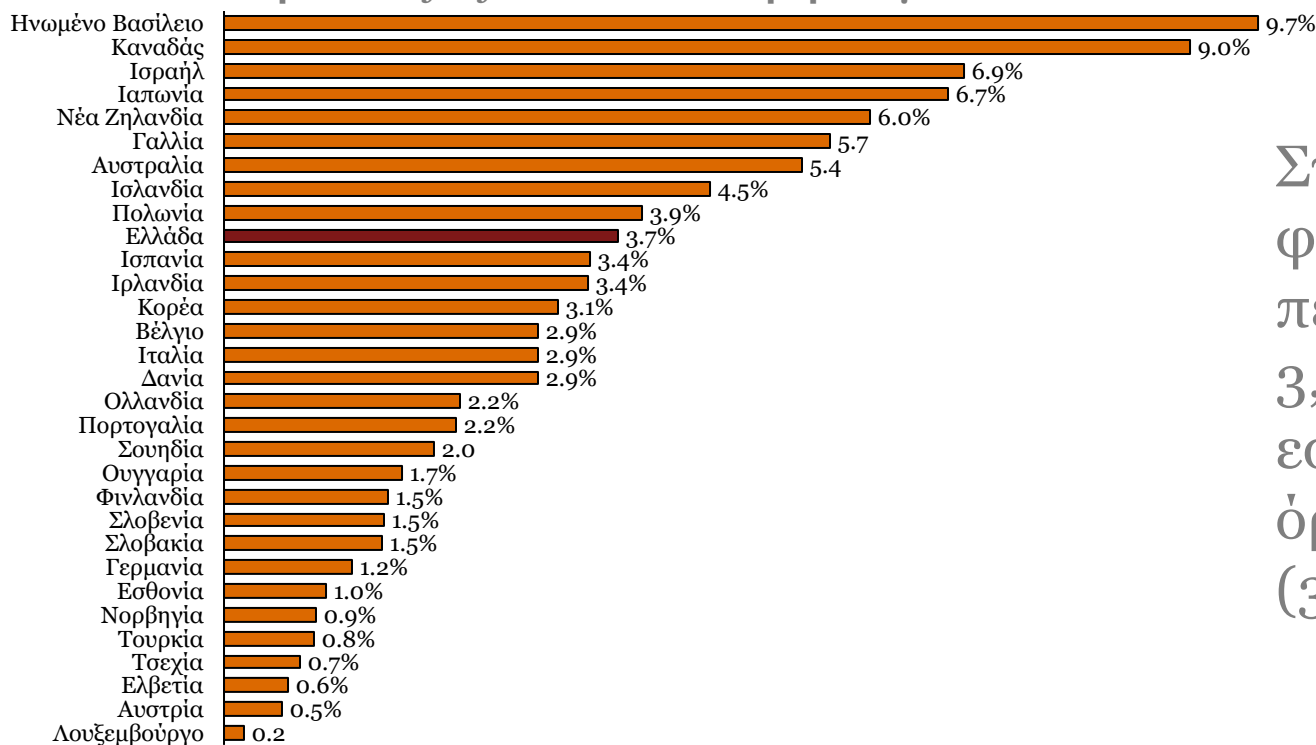
$$\ln(\text{Λοιποί έμμεσοι φόροι/κεφαλή}) = \alpha + \beta \ln(\text{ΑΕΠ/κεφαλή})$$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
ΑΕΠ / κεφαλή	0,55	4,13	0,34

Πάνω από το μέσο όρο του ΟΟΣΑ τα έσοδα από φόρους ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα

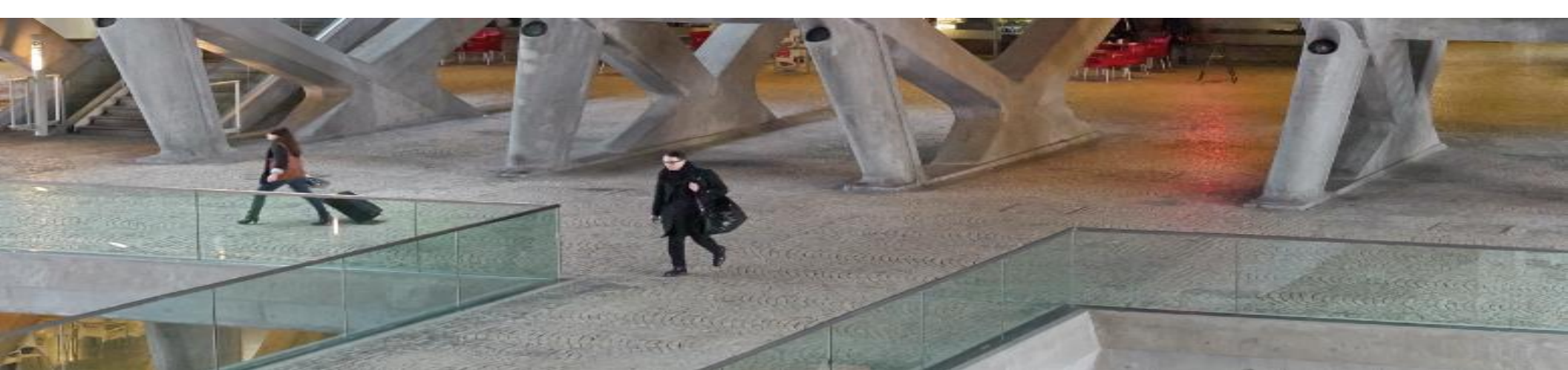
Συγκριτική επισκόπηση εσόδων από φόρους ακίνητης περιουσίας ως ποσοστού των φορολογικών εσόδων

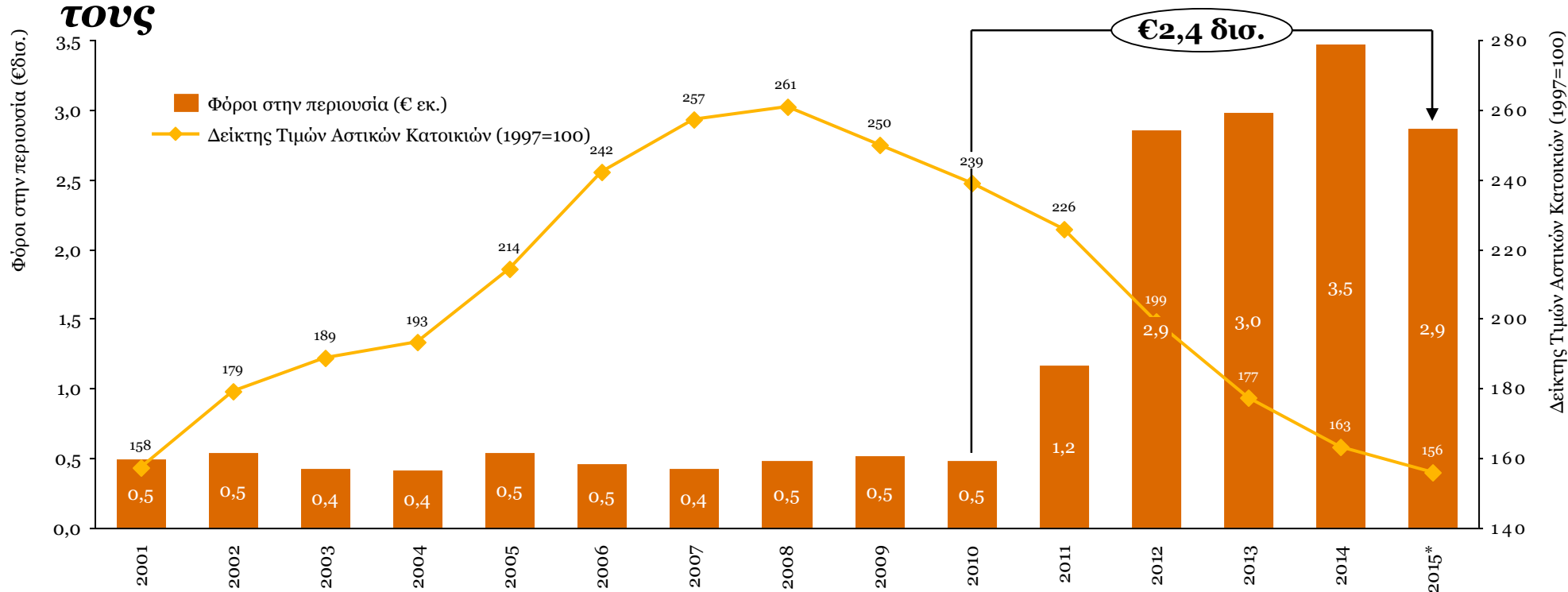
Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεί 2013)

PwC

Στην Ελλάδα τα έσοδα από φόρους ακίνητης περιουσίας ανέρχονται στο 3,7% των φορολογικών εσόδων, πάνω από το μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (3,2%)

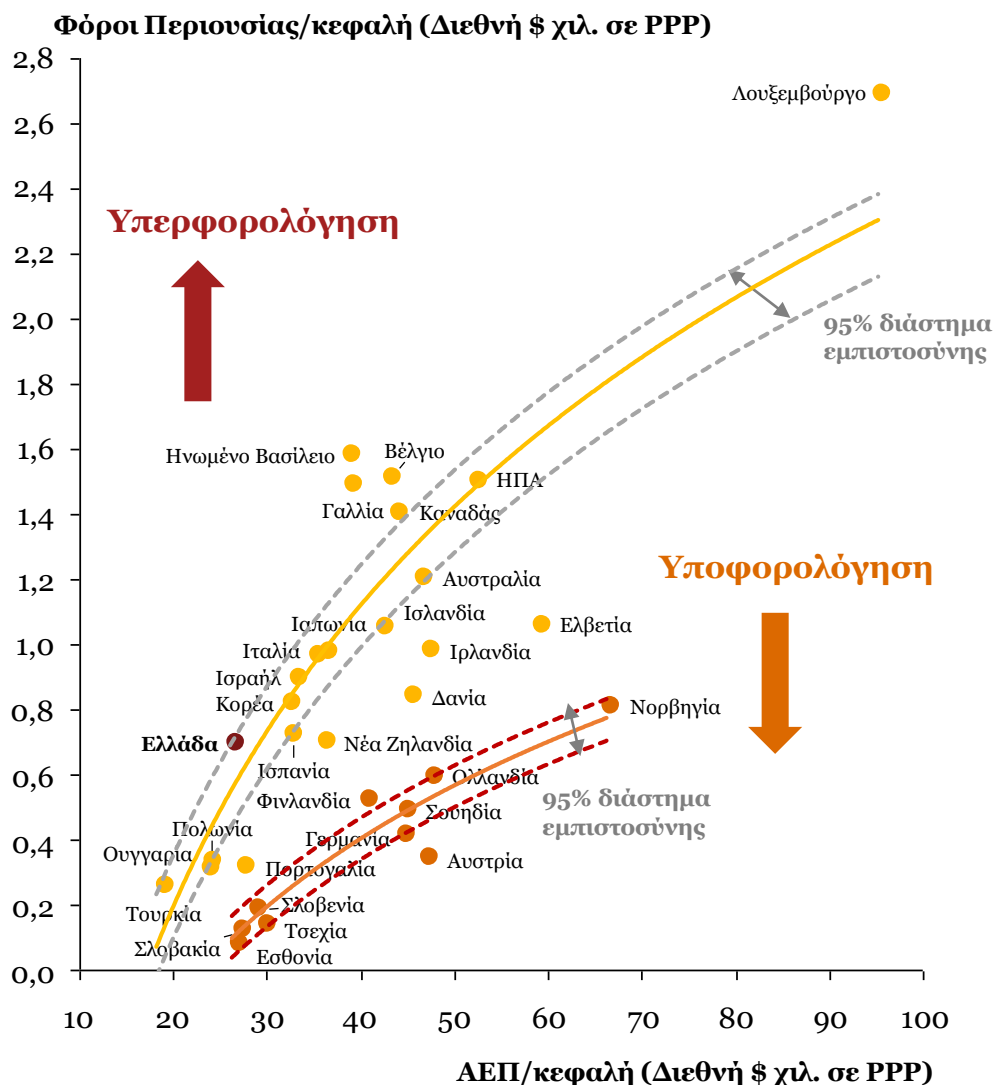

Οι φόροι ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 5-6 φορές σε €2,5 με €3δισ. από το 2010 ως το 2015, ενισχύοντας την αποεπένδυση σε κατοικίες και συμβάλλοντας στην πτώση των τιμών τους

Πηγή: Εκτελέσεις Προϋπολογισμών 2001-2014, Τράπεζα της Ελλάδος

Οι Έλληνες ενδέχεται να καταβάλλουν σε φόρους ακίνητης περιουσίας περισσότερα από ότι οι φορολογούμενοι σε άλλες χώρες

Η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κατά 10% οδηγεί στην αύξηση 16,4% κατά μέσο όρο της εισπραξης φόρων από ακίνητη περιουσία

$$\ln(\text{Φόρος Περιουσίας/κεφαλή}) = \alpha + \beta \ln(\text{ΑΕΠ/κεφαλή})$$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	-10,92	-2,98	0,41
ΑΕΠ / κεφαλή	1,64	4,74	

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013), Ανάλυση PwC

Σύνοψη

Η υπερφορολόγηση σε έμμεσους φόρους και περιουσία είναι πιθανή για την Ελλάδα

- Στην Ελλάδα παρατηρείται σχετικά υψηλός συντελεστής ΦΠΑ σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ
- Τα έσοδα από ΦΠΑ στην Ελλάδα αντιστοιχούν σε 6,9% του ΑΕΠ, ακριβώς στον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ. Η εισπραξιμότητα όμως διαφέρει από χώρα σε χώρα
- Το έλλειμμα ΦΠΑ στην Ελλάδα εκτιμάται σε 34% καταδεικνύοντας την σημαντική απώλεια εσόδων, εξαιτίας της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής αλλά και της αναποτελεσματικότητας των φοροεισπρακτικών μηχανισμών
- Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι Έλληνες υπέρ ή υπό φορολογούνται αναφορικά με τον ΦΠΑ. Αντίθετα είναι πιθανόν να καταβάλλουν σε έμμεσους φόρους περισσότερα από ότι οι φορολογούμενοι σε άλλες χώρες
- Αναφορικά με τους φόρους ακίνητης περιουσίας, στην Ελλάδα το 2013 τα έσοδα ανήλθαν σε 3,7% των φορολογικών εσόδων, πάνω από το μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ (3,2%)
- Η φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας στην Ελλάδα ήταν έντονη την τελευταία πενταετία και τα έσοδα εκτοξεύθηκαν κατά €2,5 με €3δισ., συμβάλλοντας στην πτώση των τιμών κατοικιών και την αποεπένδυση της αγοράς
- Τα κατά κεφαλή φορολογικά έσοδα από περιουσία στην Ελλάδα είναι σημαντικά υψηλότερα από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ
- Τα έσοδα από τον ΦΠΑ και τους έμμεσους φόρους δεν είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα στην αύξηση του ΑΕΠ, σε αντίθεση με αυτά από την ακίνητη περιουσία

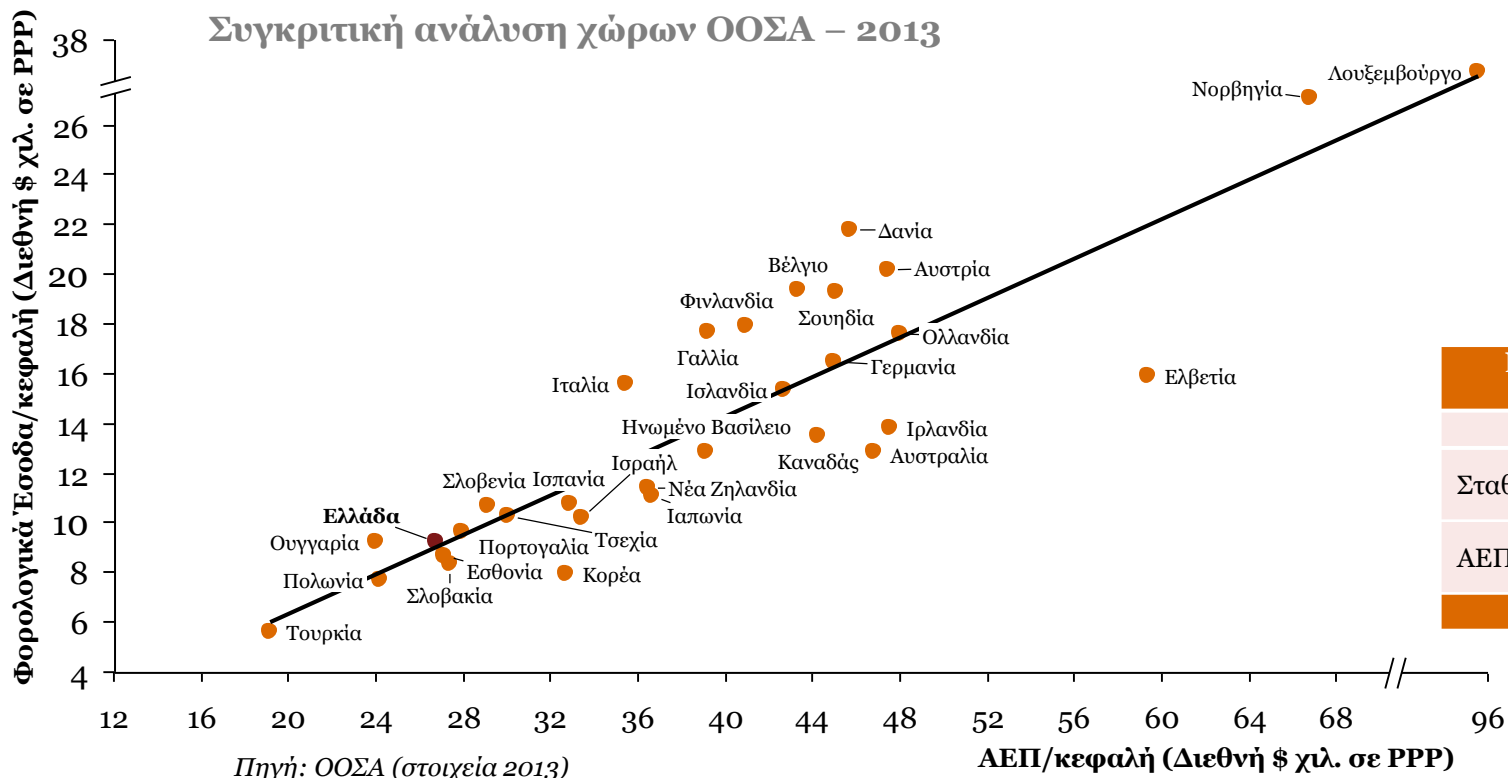

5. Πλούτος και φορολογικά έσοδα

Ο πλούτος σε μια χώρα, εκφρασμένος ως το ΑΕΠ κατά κεφαλή, φαίνεται να οδηγεί σε υψηλότερα φορολογικά έσοδα κατά κεφαλή

Συγκριτική ανάλυση χωρών ΟΟΣΑ – 2013

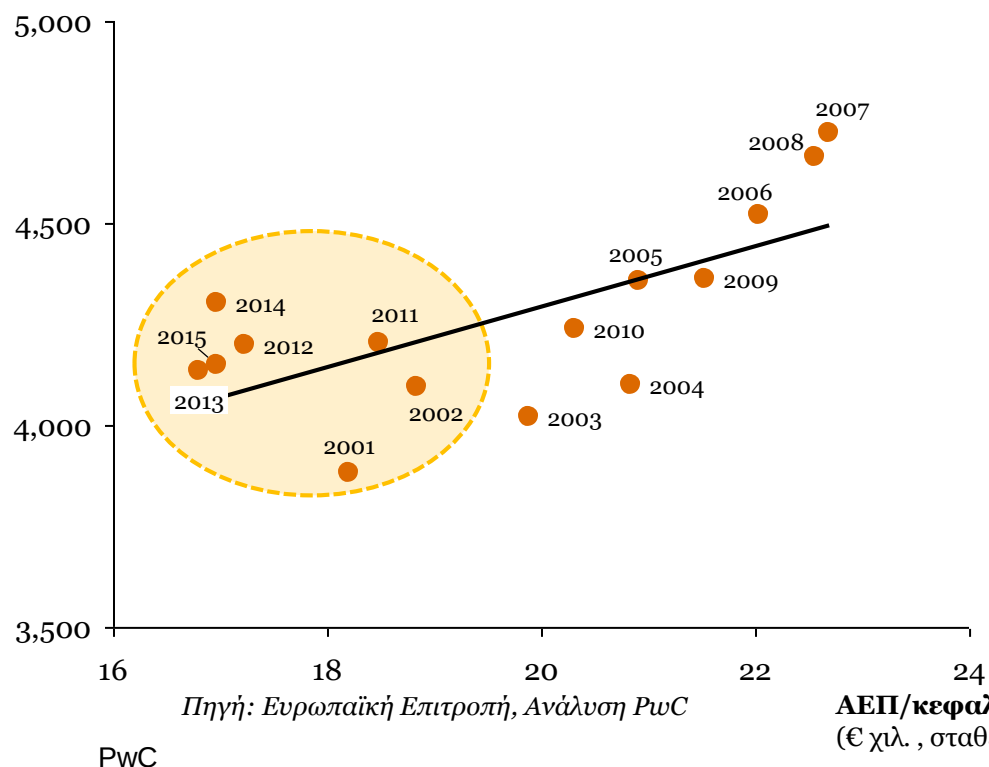

$\ln(\text{Φορολογικά Έσοδα/κεφαλή}) = \alpha + \beta \ln(\text{ΑΕΠ/κεφαλή})$			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	-2.44	-2.46	0,83
ΑΕΠ / κεφαλή	1.13	12.03	

Στην Ελλάδα το φορολογικά έσοδα έχουν μειωθεί αισθητά κατά τα τελευταία χρόνια

Φορολογικά Έσοδα/κεφαλή
(€ εκ. , σταθερές τιμές 2010)

€εκ., σταθερές τιμές 2010

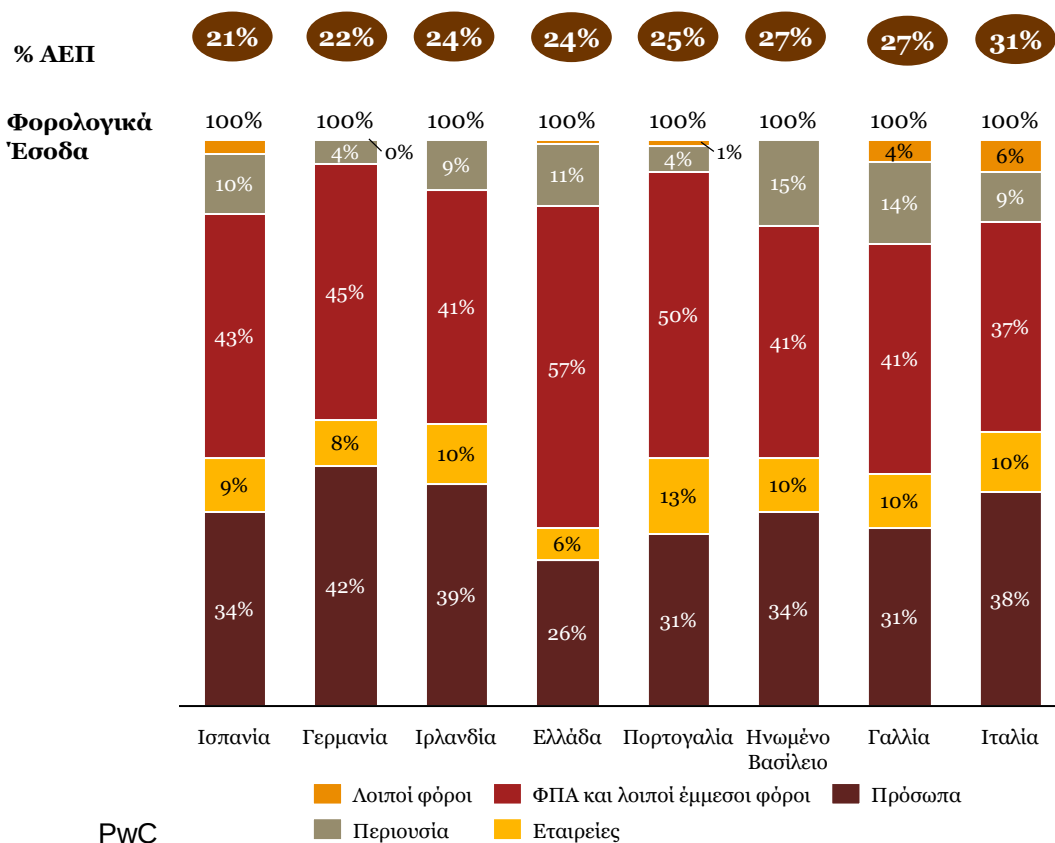
Έτος	Συνολικά Φορολογικά Έσοδα
2001	42,178
2002	44,608
2003	43,938
2004	44,880
2005	47,873
2006	49,808
2007	52,192
2008	51,685
2009	48,442
2010	47,136
2011	46,700
2012	46,348
2013	45,340
2014	47,014
2015	45,338

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανάλυση PwC

- Η θετική σχέση μεταξύ πλούτου και εισπραξιμότητας επιβεβαιώνεται και στην περίπτωση της Ελλάδας με τα φορολογικά έσοδα από το 2008 και μετά να ακολουθούν την πτωτική πορεία του κατά κεφαλή εισοδήματος
- Το 2015 τα φορολογικά έσοδα επέστρεψαν στα επίπεδα του 2002/2003

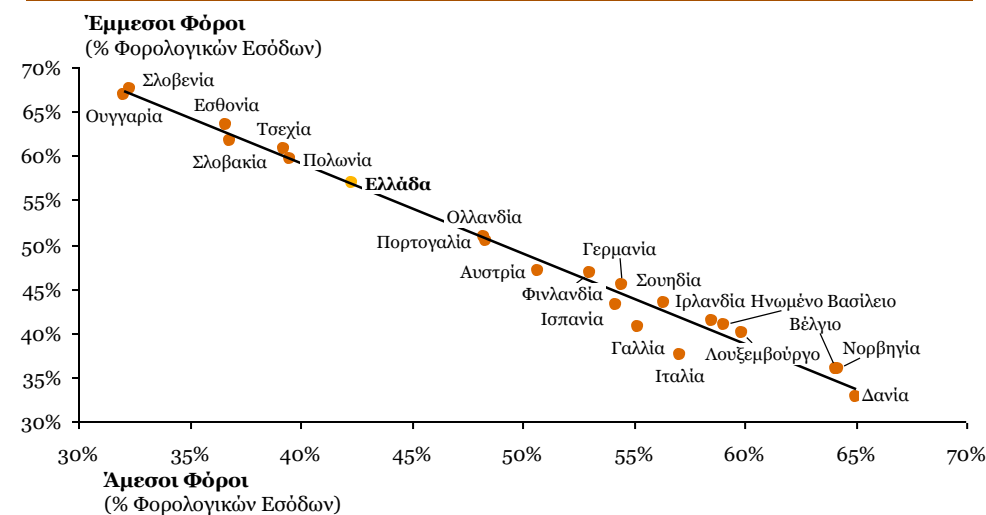

Στην Ελλάδα οι έμμεσοι φόροι κατέχουν σημαντικό μερίδιο στα συνολικά φορολογικά έσοδα με 57%

Τα φορολογικά έσοδα της Ελλάδας στο ΑΕΠ, σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης, βρίσκονται στο μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ

Στις βιομηχανικές χώρες το ύψος των έμμεσων φόρων κυμαίνεται γύρω στο 40% των φορολογικών εσόδων

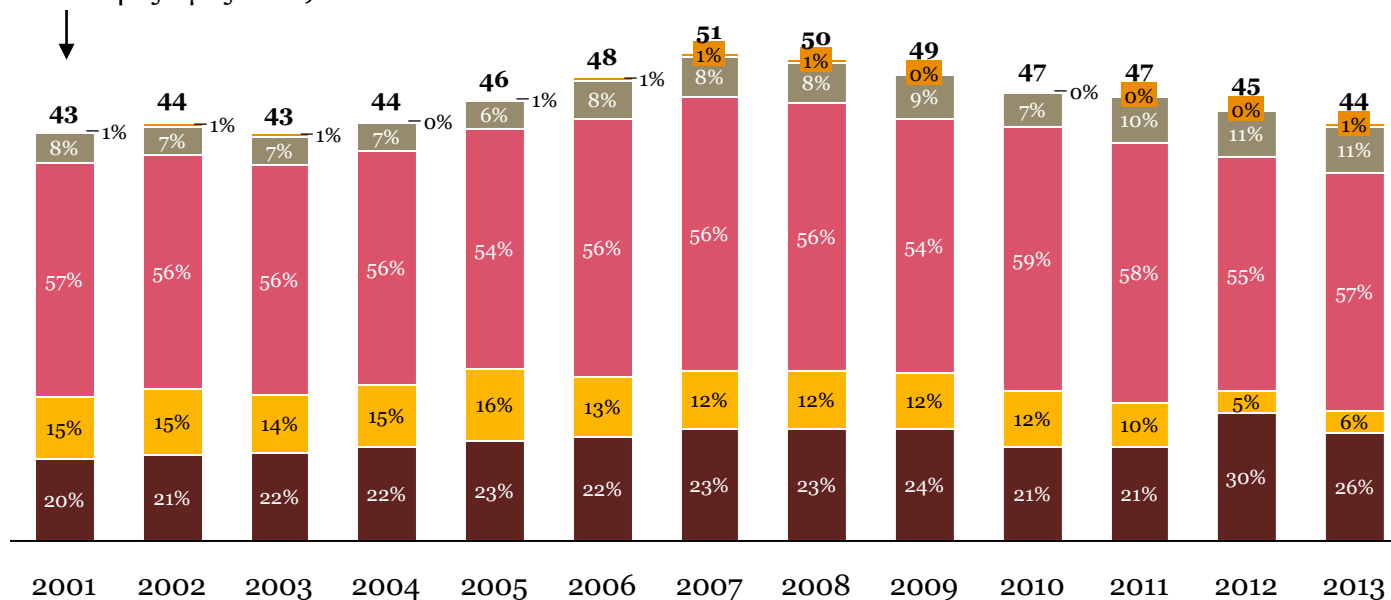

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013)

Το ύψος και η σύνθεση των φόρων στην Ελλάδα δεν έχουν αλλάξει σημαντικά από το 2002 με εξαίρεση τους εταιρικούς φόρους που κατέρρευσαν με την ύφεση

Σύνολο Φορολογικών Εσόδων
(€δισ. σταθερές τιμές 2010)

Παρατηρείται άνοδος της συνεισφοράς των φόρων φυσικών προσώπων, ακίνητης περιουσίας και των έμμεσων φόρων στα αγαθά και τις υπηρεσίες

Πηγή: ΟΟΣΑ

Λοιποί φόροι Περιουσία ΦΠΑ και λοιποί έμμεσοι φόροι Εταιρείες Πρόσωπα

PwC

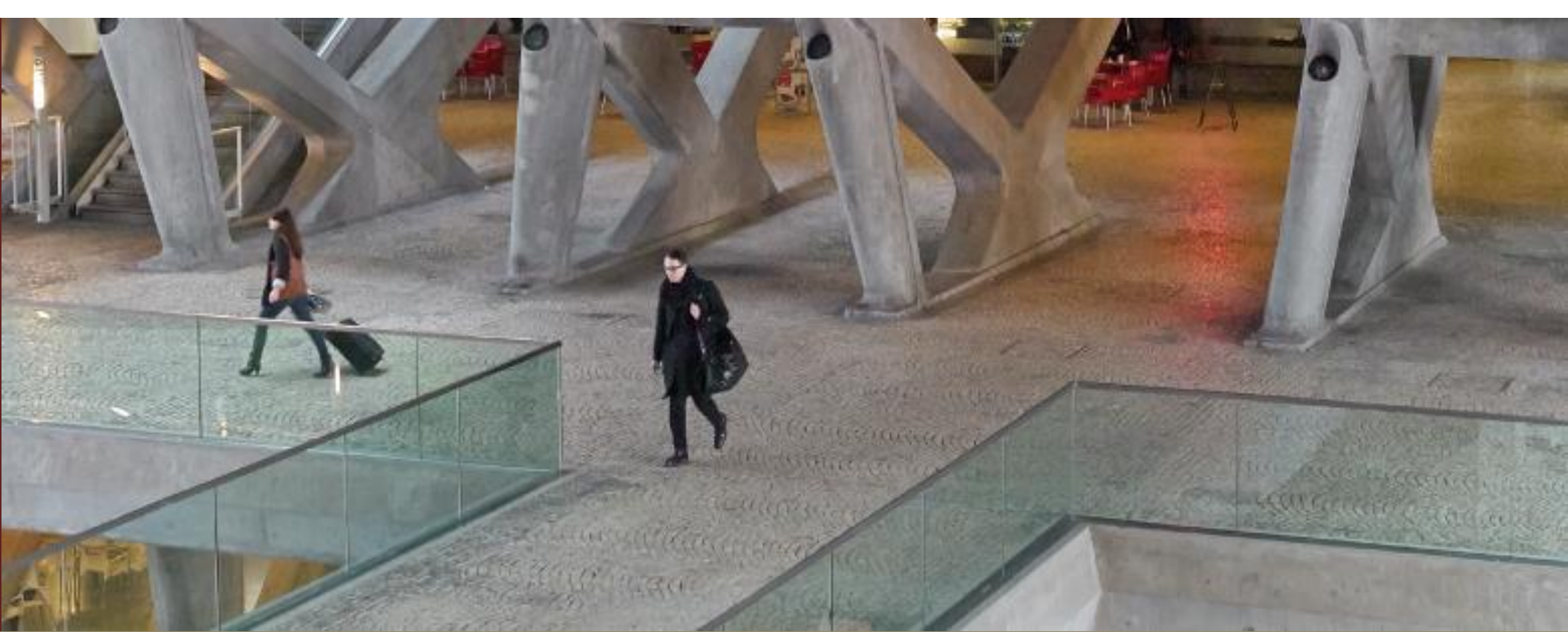
Ένα νευρικό και στρεβλό φορολογικό σύστημα που συλλέγει λιγότερους φόρους από ότι θα μπορούσε

- Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται από **υψηλούς φορολογικούς συντελεστές** σε συνδυασμό με **συστηματικά χαμηλή εισπραξιμότητα φόρων**
- Δεν υπάρχουν ενδείξεις υπέρ ή υπό φορολόγησης των Ελλήνων με **εξαίρεση** τους έμμεσους φόρους και τον **φόρο ακίνητης περιουσίας**
- Το φορολογικό σύστημα ενώ **έχει σταθερά συνολικά ετήσια έσοδα** εμφανίζει **υψηλή μεταβλητότητα παραμέτρων και παραμορφώσεις**:
 - 7 μεταβολές συντελεστή εταιρικών κερδών από το 2005 (**νευρικότητα**)
 - αφορολόγητο εισόδημα 2x το όριο φτώχειας (**εξαιρούνται πολλά εισοδήματα**)
 - ελάχιστο αφορολόγητο και μικρό ανώτατο εισόδημα για μέγιστο συντελεστή (**τιμωρούνται τα μεσαία εισοδήματα**)
 - φόροι ακίνητης περιουσίας εξαπλασιάστηκαν μέσα σε τρία χρόνια (**υποκαθιστώντας άλλους φόρους**)
- Κατά την κρίση η συνεισφορά **ΦΠΑ και λοιπών έμμεσων φόρων** παρέμεινε σταθερή, κατέρρευσε η συνεισφορά **εταιρικών φόρων** και **αυξήθηκε** η συνεισφορά **του φόρου εισοδήματος και ακίνητης περιουσίας**
- Η **αύξηση του ΑΕΠ** κατά 10% θα αύξανε το σύνολο των φόρων κατά 11,3% σαφώς δείχνοντας ότι η **ανάπτυξη** είναι ο **μοναδικός δρόμος για την δημοσιονομική ανάταξη**

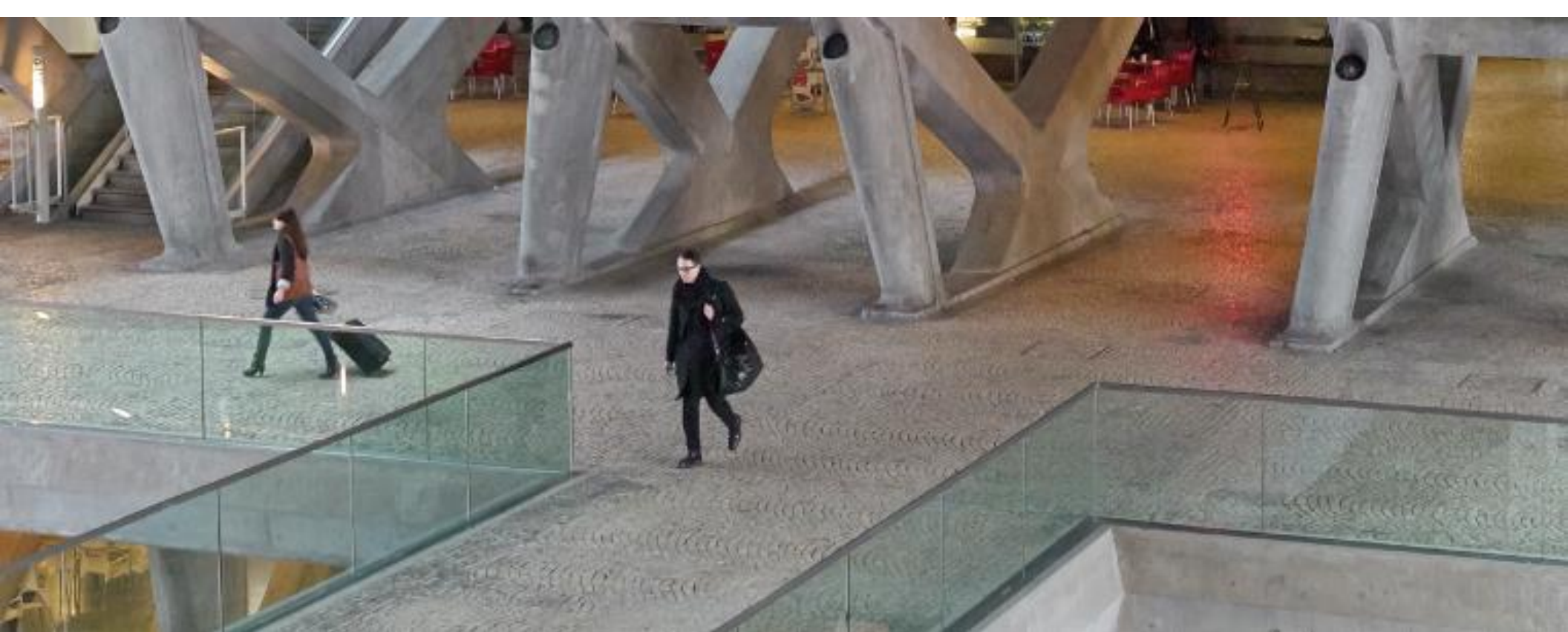

Συμπεράσματα

- Οι βασικές πτυχές του νέου παγκόσμιου φορολογικού περιβάλλοντος που διαμορφώνεται χαρακτηρίζονται από:
 - μεγαλύτερη διαφάνεια
 - ανταλλαγή πληροφοριών και
 - κοινούς κανόνες
- Η Ελλάδα δεν διαφέρει στατιστικά από τις υπόλοιπες χώρες του ΟΟΣΑ, όσον αφορά την συνολική φορολογική συμπεριφορά
- Τα φορολογικά της έσοδα στηρίζονται κατά μέγιστο λόγο (94%) στους φόρους κατανάλωσης (ΦΠΑ, έμμεσοι) και στους φόρους προσώπων (εισόδημα, περιουσία)
- Οι φορολογικοί συντελεστές σ' όλες τις κατηγορίες είναι από τους υψηλότερους, αλλά η συγκομιδή φόρων παραμένει στον μέσο όρο ή και υπολείπεται αυτού
- Γενικά δεν υπάρχουν ενδείξεις υπερφορολόγησης στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες, με εξαίρεση τους έμμεσους φόρους και τους φόρους περιουσίας
- Τα απόλυτα φορολογικά έσοδα στην Ελλάδα μειώνονται με τον χρόνο, αν και αυξάνονται ως ποσοστό του ΑΕΠ, υποδηλώνοντας την αδυναμία άντλησης πρόσθετων φόρων σε συνθήκες παρατεταμένης κρίσης
- Οι συνεχείς μεταβολές των φορολογικών παραμέτρων δεν μοιάζει να έχουν κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα πάνω στην εισπραξιμότητα των φόρων
- Το φορολογικό σύστημα είναι παραμετροποιημένο κατά τέτοιο τρόπο που δεν διευκολύνει τη συλλογή φόρων. Τιμωρεί τα μεσαία εισοδήματα και έτσι διογκώνει τα αδήλωτα εισοδήματα
- Τα άμεσα έσοδα από φόρους είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα στις μεταβολές του ΑΕΠ σε σχέση με τα έσοδα από έμμεσους φόρους
- Ο συνολικός επανασχεδιασμός του φορολογικού συστήματος στην κατεύθυνση της απλοποίησης, της μείωσης των συντελεστών και αύξησης ορίων εμφανίζεται ως η βασική απαίτηση εξορθολογισμού και επαναζυγισμού του, ώστε να καταστεί οικονομικά αποτελεσματικότερο
- Η ανάπτυξη θα αυξήσει τα έσοδα από φόρους διευκολύνοντας την δημοσιονομική τακτοποίηση

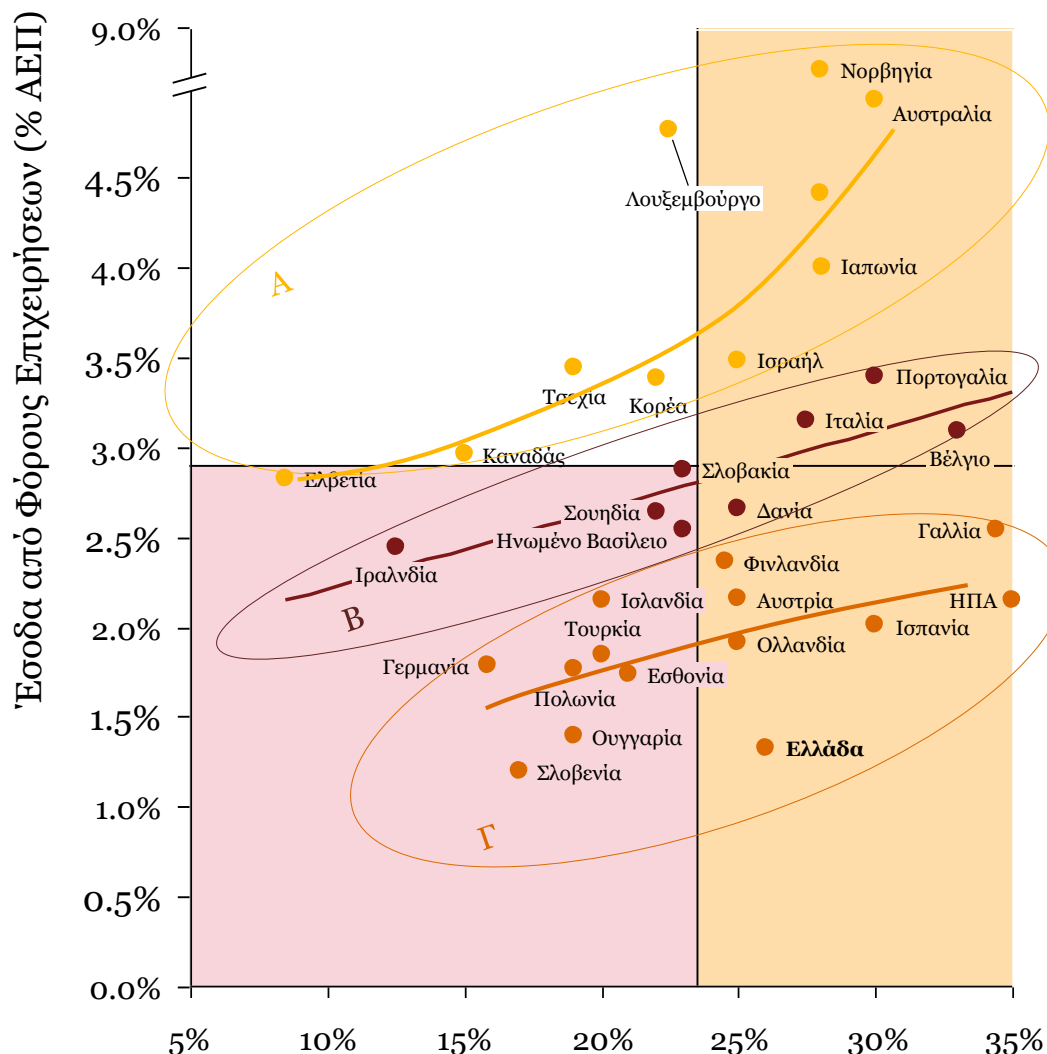
Παραρτήματα

Στατιστικά Στοιχεία

Φορολογία Επιχειρήσεων

Τρεις ομάδες χωρών αναφορικά με το ύψος και την εισπραξιμότητα των φόρων

Πηγή: ΟΟΣΑ (στοιχεία 2013)

Βλ. Παράρτημα για περισσότερες πληροφορίες

Φόρος Επιχειρήσεων

Ομάδα Α

$$\ln(\text{Έσοδα από Φόρους}) = \alpha + \beta (\text{Φορολογικός Συντελεστής})$$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
$\ln(\text{Φορολογικός Συντελεστής})$	0,55	2,37	0,34

Ομάδα Β

$$\ln(\text{Έσοδα από Φόρους}) = \alpha + \beta (\text{Φορολογικός Συντελεστής})$$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
$\ln(\text{Φορολογικός Συντελεστής})$	0,31	3,02	0,54

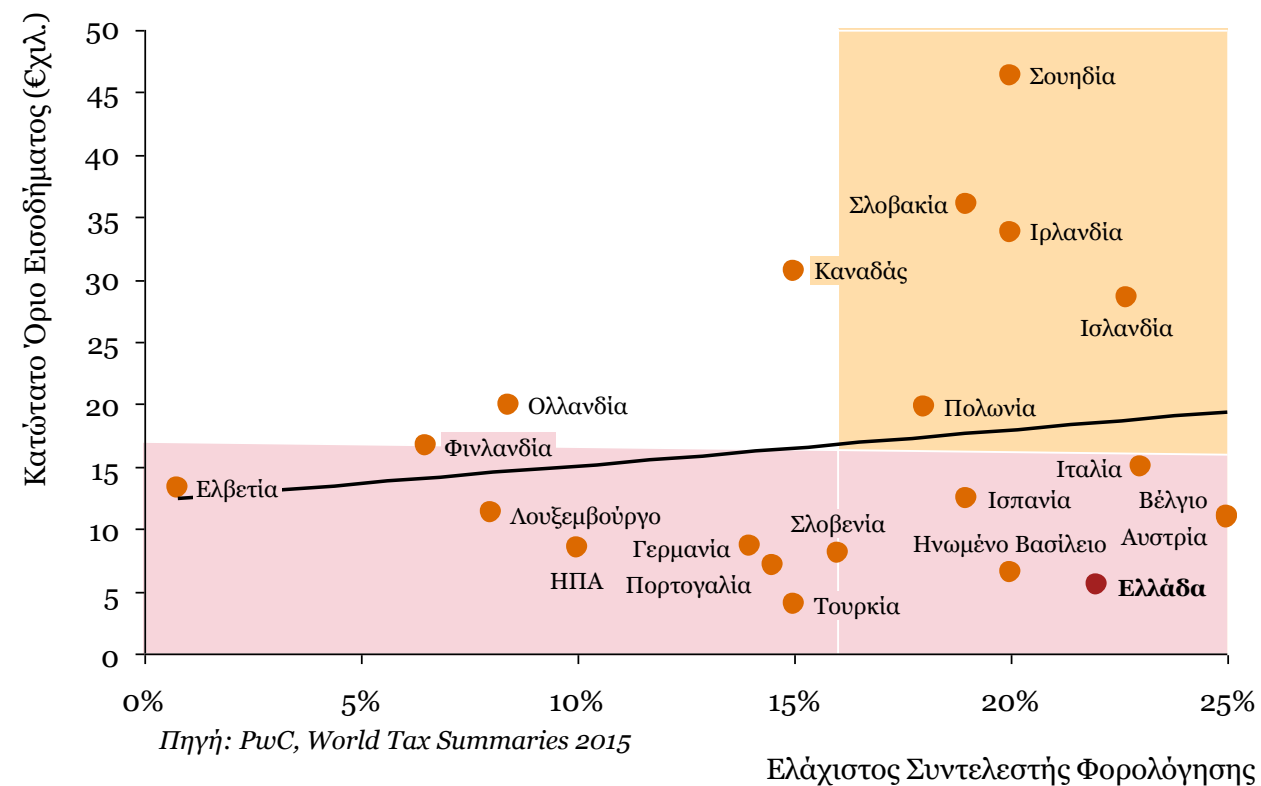
Ομάδα Γ

$$\ln(\text{Έσοδα από Φόρους}) = \alpha + \beta (\text{Φορολογικός Συντελεστής})$$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	-0,95	-1,43	0,26
$\ln(\text{Φορολογικός Συντελεστής})$	0,50	2,36	

Όσο αυξάνεται ο ελάχιστος συντελεστής φορολόγησης, τόσο μεγαλώνει το αφορολόγητο εισόδημα

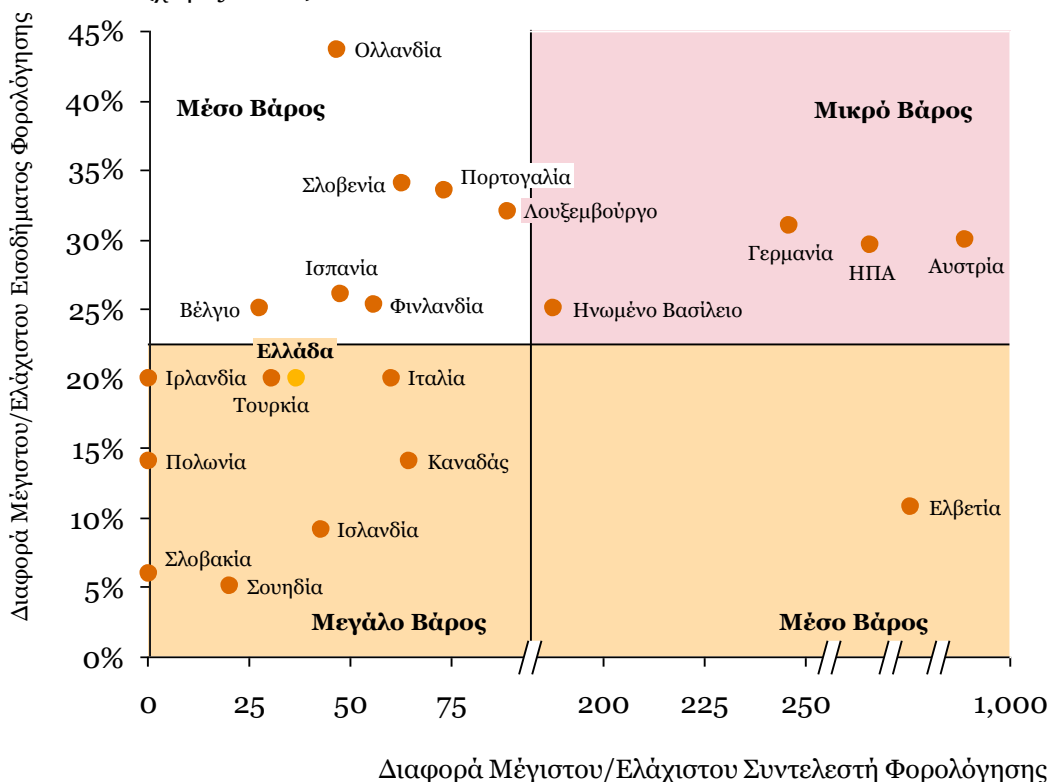
$\ln(\text{Κατώτατο όριο Εισοδήματος}) = \alpha + \beta (\text{Ελάχιστος Φορολογικός Συντελεστής})$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	9,41	17,13	0,02
$\ln(\text{Φορολογικός Συντελεστής})$	0,04	0,20	

Στην Ελλάδα, συγκριτικά με τον ΟΟΣΑ, η προοδευτικότητα των φόρων είναι περιορισμένη

- Ο βαθμός της προοδευτικότητας των φόρων ποικίλει σημαντικά μεταξύ κρατών
- Στην Αυστρία, τις ΗΠΑ, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η προοδευτικότητα των φόρων είναι σημαντική, προσφέροντας χαμηλό φορολογικό βάρος
- Χαρακτηριστική είναι η θέση της Ελλάδος, μεταξύ των χωρών με μεσαίο και μεγάλο φορολογικό βάρος, όπου η προοδευτικότητα της φορολόγησης εξαντλείται σε πολύ μικρό εύρος εισοδήματος

Βαθμός Προοδευτικότητας Φορολόγησης
(χώρες ΟΟΣΑ)

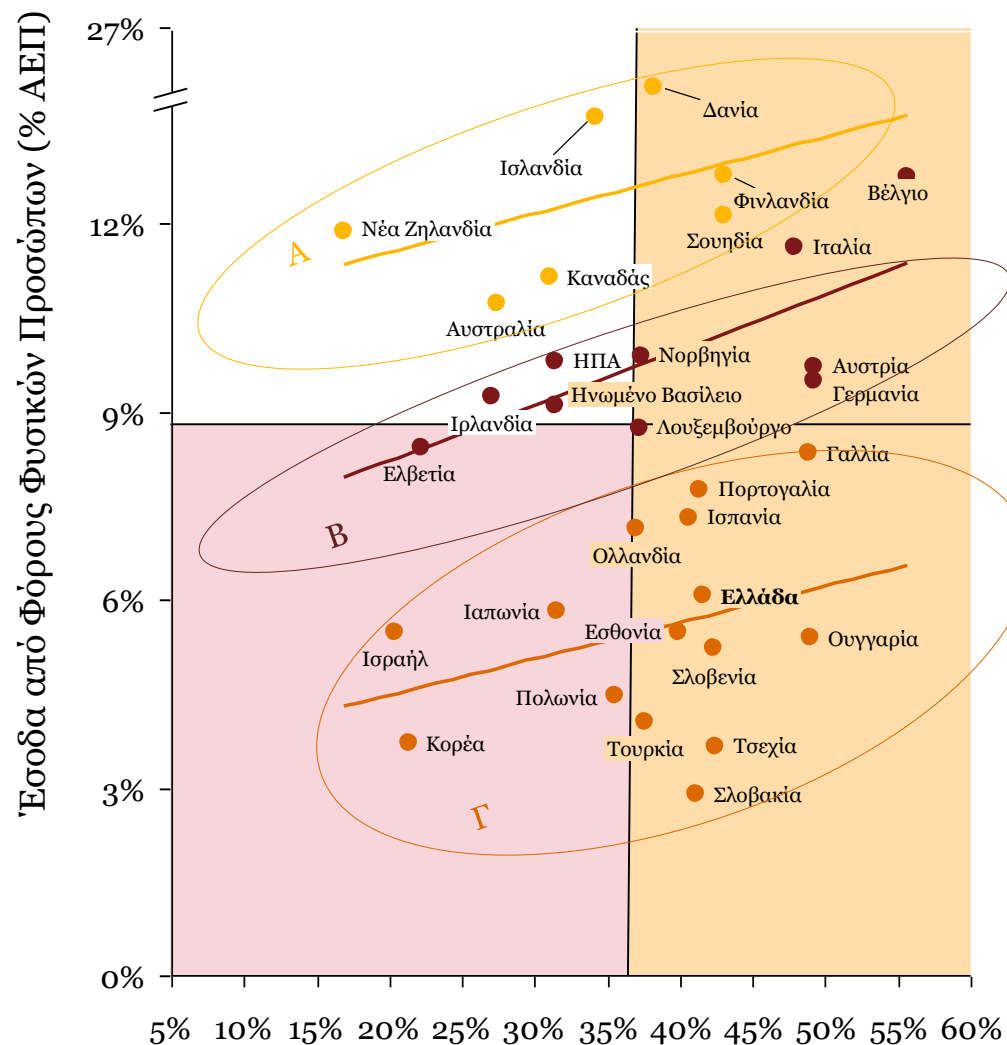
$$\ln(\text{Διαφορά Μέγιστου/Ελάχιστου Εισοδήματος Φορολόγησης}) = \alpha + \beta (\text{Διαφορά Μέγιστου/Ελάχιστου Συντελεστή Φορολόγησης})$$

	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	2,44	7,97	0,16
$\ln(\text{Διαφορά Μέγιστου/Ελάχιστου Συντελεστή Φορολόγησης})$	0,06	1,93	

Πηγή: PwC, World Tax Summaries 2015

Φορολογία φυσικών προσώπων

Τρεις ομάδες χωρών αναφορικά την εισπραξιμότητα των φόρων

*Φορολογικός συντελεστής που αντιστοιχεί στο μέσο εισόδημα κάθε χώρας

Ομάδα Α			
ln(Έσοδα από Φόρους)= α + β (Φορολογικός Συντελεστής)			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	1,56	1,15	0,10
ln(Φορολογικός Συντελεστής)	0,30	0,76	
Ομάδα Β			
ln(Έσοδα από Φόρους)= α + β (Φορολογικός Συντελεστής)			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	1,18	3,17	0,47
ln(Φορολογικός Συντελεστής)	0,31	2,97	
Ομάδα Γ			
ln(Έσοδα από Φόρους)= α + β (Φορολογικός Συντελεστής)			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	0,63	0,55	0,06
ln(Φορολογικός Συντελεστής)	0,29	0,91	

Φορολογία φυσικών προσώπων

Στην Ελλάδα, συγκριτικά με τον ΟΟΣΑ, η προοδευτικότητα των φόρων είναι περιορισμένη

Χώρα	Κατώτατο Εισόδημα (€)	Πρώτος Συντελεστής	Ανώτατο Εισόδημα (€)	Μέγιστος Συντελεστής	Δ(Εισοδήματος, €)	Δ (Συντελεστής)
Αυστρία	11,000	25.0%	1,000,000	55.0%	989,000	30.0%
Βέλγιο	10,860	25.0%	38,080	50.0%	27,220	25.0%
Γερμανία	8,652	14.0%	254,447	45.0%	245,795	31.0%
Ελβετία	13,250	0.8%	690,110	11.5%	676,860	10.7%
Ελλάδα	5,500	22.0%	42,000	42.0%	36,500	20.0%
Ηνωμένο Βασίλειο	6,474	20.0%	194,226	45.0%	187,752	25.0%
ΗΠΑ	8,445	10.0%	377,893	39.6%	369,448	29.6%
Ιρλανδία	33,800	20.0%	33,801	40.0%	1	20.0%
Ισλανδία	28,536	22.7%	71,077	31.8%	42,541	9.1%
Ισπανία	12,450	19.0%	60,000	45.0%	47,550	26.0%
Ιταλία	15,000	23.0%	75,001	43.0%	60,001	20.0%
Καναδάς	30,658	15.0%	95,050	29.0%	64,391	14.0%
Λουξεμβούργο	11,265	8.0%	100,000	40.0%	88,735	32.0%
Ολλανδία	19,922	8.4%	66,421	52.0%	46,499	43.6%
Πολωνία	19,834	18.0%	19,835	32.0%	1	14.0%
Πορτογαλία	7,000	14.5%	80,000	48.0%	73,000	33.5%
Σλοβακία	36,022	19.0%	36,023	25.0%	1	6.0%
Σλοβενία	8,021	16.0%	70,907	50.0%	62,886	34.0%
Σουηδία	46,367	20.0%	66,403	25.0%	20,036	5.0%
Τουρκία	3,965	15.0%	34,615	35.0%	30,650	20.0%
Φινλανδία	16,700	6.5%	72,300	31.8%	55,600	25.3%

Πηγή: PwC, World Tax Summaries 2015

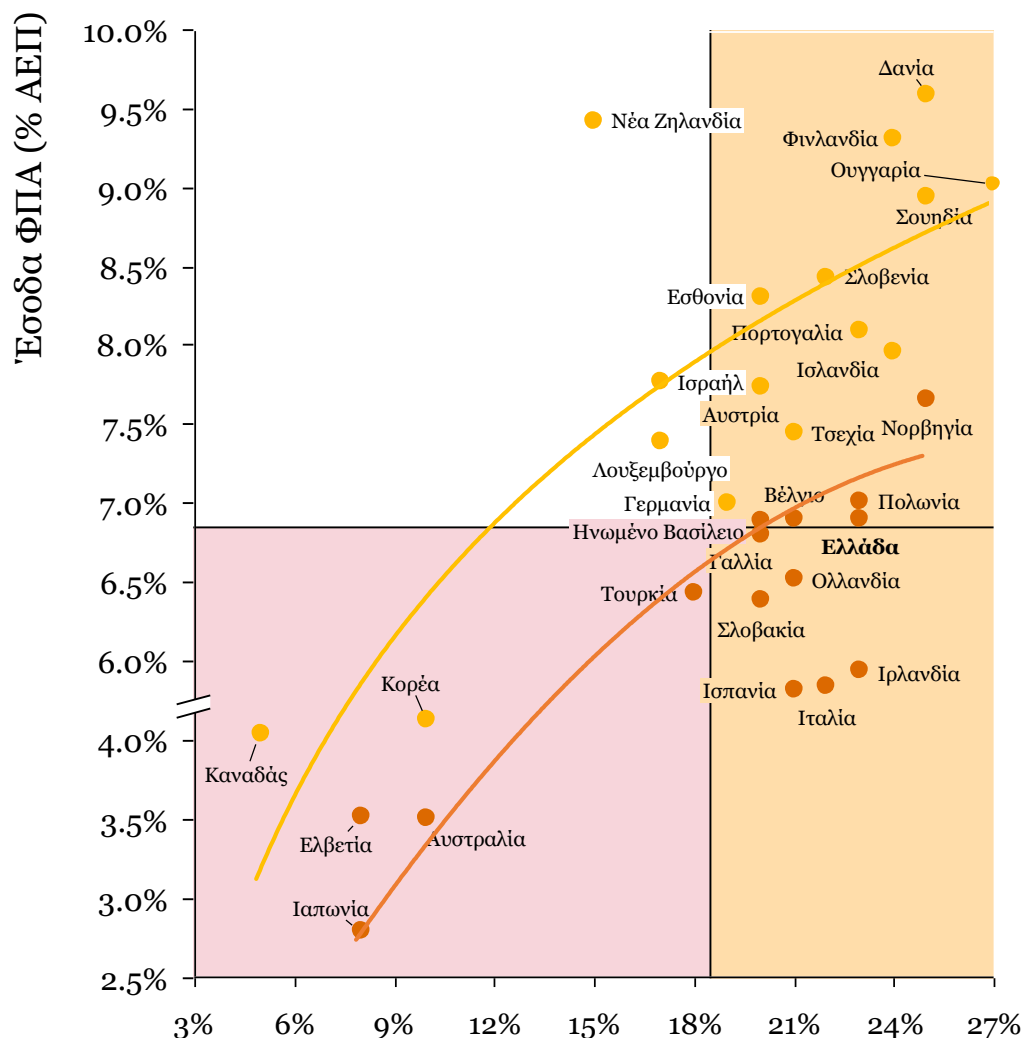
Αφορολόγητα και πιστώσεις φόρου σε επιλεγμένες χώρες της ΕΕ

Χώρες	Αφορολόγητο και πιστώσεις φόρου	Όριο φτώχειας
Γερμανία	Αφορολόγητο €8.354, επιστροφή φόρου από €2.184 έως €7.008 για παιδιά και για το σύνολο του ζευγαριού	€11.800
Αυστρία	Αφορολόγητο €11.000	€13.926
Σλοβενία	Αφορολόγητο €6.519 για όσους έχουν εισόδημα κάτω των €10.866 που μειώνεται σε €3.302 για όσους έχουν εισόδημα άνω των €12.570. Σε αυτό προστίθεται αφορολόγητο για παιδιά που ξεκινάει από €2.436 για ένα παιδί και αυξάνει ανά παιδί, έως €1.769 για το τέταρτο και κάθε επόμενο. Πλήθος αφορολόγητων για εξαρτώμενα μέλη, ειδικές καταστάσεις κλπ.	€7.146
Βέλγιο	Αφορολόγητο €7.070 που αυξάνεται κατά €280 για εισόδημα κάτω των €26.280. Σε αυτό προστίθεται αφορολόγητο για τα παιδιά που ξεκινάει από €1.500 και αυξάνει, ανά παιδί, έως €5.350 για το τέταρτο και κάθε επόμενο παιδί. Επίσης, €3.000 για γηροκόμιση ηλικιωμένου.	€13.023
Γαλλία	Αφορολόγητο €9.690	€12.719
Σλοβακία	Αφορολόγητο €3.803,3	€4.086
Πορτογαλία	Αφορολόγητο €4.104 και πίστωση φόρου €325 ανά παιδί, που αυξάνει έως και το τέταρτο παιδί και €300 για γηροκόμιση	€4.937
Ιταλία	Πίστωση φόρου €1.880 για εισόδημα έως €8.000 (με συντελεστή 23% αντιστοιχεί σε αφορολόγητο €8.174), τουλάχιστον €978 βάσει φόρμουλας για εισόδημα €8.001-€28.000 και ακόμα μικρότερη έως €55.000. Πλήθος πιστώσεων για παιδιά, που εξαρτώνται από την ηλικία και τον αριθμό τους και εξαρτημένους συγγενείς	€9.455
Ιρλανδία	Πίστωση φόρου €1.650 (€3.300 για ζευγάρι, με συντελεστή 23%, αντιστοιχεί σε αφορολόγητο €8.250 και €16.500 για ζευγάρι) και αφορολόγητο €18.000 για όσους είναι μόνοι/χήροι και άνω των 65 ετών και €36.000 για παντρεμένους άνω των 65 ετών	€11.782
Εσθονία	Αφορολόγητο €1.848 (€3.696 για ζευγάρι). Επιπλέον, αφορολόγητο €1.848 για το δεύτερο και κάθε επόμενο παιδί καθώς και €2.640 για εξαρτημένο ηλικιωμένο	€4.830
Ολλανδία	Πίστωση φόρου €1.987 (αφορολόγητο €5.443,8 με συντελεστή 36,5%) και €739 για εξαρτημένο ηλικιωμένο. Επιπλέον πίστωση φόρου για ηλικιωμένους άνω των 65 με εισόδημα κάτω των €34.587 και πίστωση για ηλικιωμένους που ζούνε μόνοι	€12.535
Αγγλία	Αφορολόγητο GBP 5.225 (€6.426,8), που αυξάνεται για τους ηλικιωμένους άνω των 65 και ακόμα περισσότερο για τους ηλικιωμένους άνω των 75. Επιστροφές φόρου που εξαρτώνται από τον αριθμό των παιδιών και την ηλικία τους εφόσον το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν ξεπερνάει ένα όριο που στην πιο απλή περίπτωση ξεκινάει στα GBP 58.175. Επιπλέον πίστωση φόρου για τους ηλικιωμένους υπό προϋποθέσεις	€12.950
Ελλάδα	Μείωση φόρου έως €2.100 (αφορολόγητο €9.545,5 με συντελεστή 22%), μειούμενη σταδιακά κατά €100 ανά €1.000, έως ετήσιο εισόδημα €42.000 όπου μηδενίζεται * Με τις διατάξεις του Ν. 4387/2016 το αφορολόγητο μειώνεται από 01.01.2016, ενώ οι μειώσεις φόρου υπολογίζονται με διαφορετικό πλέον τρόπο.	€4.608

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Taxes in Europe Database

Έσοδα από ΦΠΑ και ύψος συντελεστή

Τρεις κατά βάση ομάδες χωρών αναφορικά με το ύψος και την εισπραξιμότητα του ΦΠΑ

Ομάδα Α			
$\ln(\text{Έσοδα από Φόρους}) = \alpha + \beta (\text{Φορολογικός Συντελεστής})$			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	0,03	3,77	0,66
$\ln(\text{Φορολογικός Συντελεστής})$	0,23	5,52	

Ομάδα Β			
$\ln(\text{Έσοδα από Φόρους}) = \alpha + \beta (\text{Φορολογικός Συντελεστής})$			
	Συντελεστές	t Stat	Adj. R ²
Σταθερά	0,01	2,44	0,85
$\ln(\text{Φορολογικός Συντελεστής})$	0,25	9,03	

Έλλειμμα ΦΠΑ - Ορισμός

€εκ.

σε €εκ.	2009	2010	2011	2012	2013
A. VTTL*(A.1+ A.2+ A.3+ A.4)	22,453	22,885	24,181	20,595	19,090
A.1. Θεωρητικά - δυνητικά έσοδα ΦΠΑ από τη κατανάλωση των νοικοκυριών	14,763	16,033	18,031	15,607	14,571
A.2. Μη εισπρακτέα θεωρητικά έσοδα ΦΠΑ από την ενδιάμεση κατανάλωση, τη Γενική Κυβέρνηση και των μη κερδοσκοπικών οργανισμών που παρέχουν υπηρεσίες στα νοικοκυριά (NPISH)	2,570	2,379	2,113	1,868	1,761
A.3. Μη εισπρακτέα θεωρητικά έσοδα ΦΠΑ από τις επενδύσεις εξαιρουμένων βιομηχανιών	4,745	4,058	3,494	2,717	2,358
A.4. Έλλειμμα ΦΠΑ - VAT GAP (A-B)	376	416	543	403	400
B. Πραγματικά - Εισπραχθέντα Έσοδα Φ.Π.Α (Eurostat)	14,876	15,958	15,021	13,712	12,593
Γ. Έλλειμμα ΦΠΑ - VAT GAP (A-B)	7,577	6,927	9,160	6,883	6,497
Γ.1. Έλλειμμα ΦΠΑ ως ποσοστό του VTTL*(=Γ/Α)	33.7%	30.3%	37.9%	33.4%	34.0%
Γ.2 Έλλειμμα ΦΠΑ ως ποσοστό του ΑΕΠ	3.3%	2.8%	4.4%	3.6%	3.6%
ΑΕΠ	231,081	222,151	208,532	193,347	182,054

Ελλάδα	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VTTL*	14,061	15,524	16,590	17,472	19,386	21,885	24,265	24,072	22,453	22,885	24,181	20,595	19,090
Έσοδα	10960	11969	12043	12573	13398	14910	16611	17020	14,876	15,958	15,021	13,712	12,593
VAT GAP	3,101	3,555	4,547	4,899	5,988	6,975	7,654	7,052	7,577	6,927	9,160	6,883	6,497
VAT GAP %	22.1%	22.9%	27.4%	28.0%	30.9%	31.9%	31.5%	29.3%	33.7%	30.3%	37.9%	33.4%	34.0%
Κανονικός Συντελεστής	18.0%				19.0%				23.0%				
Μειωμένοι Συντελεστές	8.0%				9.0%				11.0%	13.0%			
	4.0%				4.5%				5.5%	6.5%			

* Θεωρητικά- δυνητικά μέγιστα, έσοδα Φ.Π.Α (Vat Total Tax Liability ή VTTL)

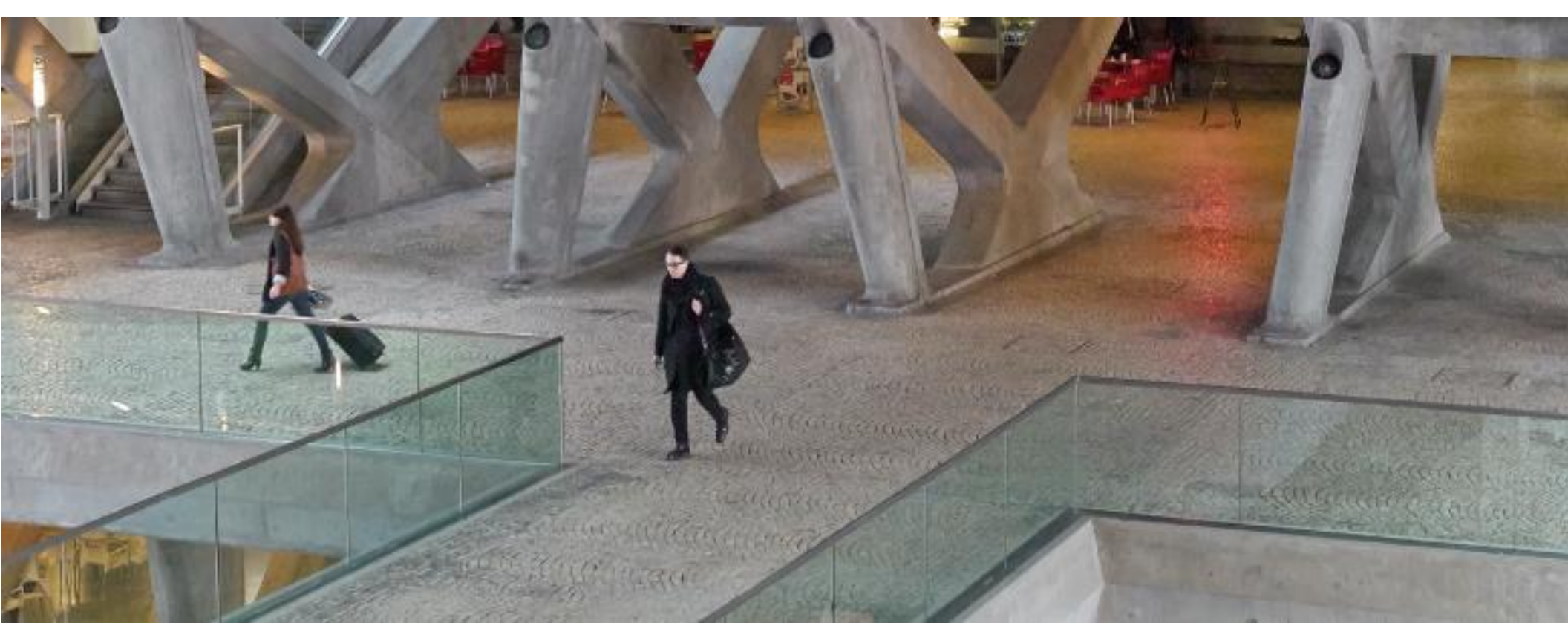
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (TAXUD), Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους

Έλλειμμα ΦΠΑ – Ευρωπαϊκά στοιχεία

€εκ.

Χώρα	2012				2013			
	Έσοδα	VTTL	VAT GAP	VAT GAP %	Έσοδα	VTTL	VAT GAP	VAT GAP %
Αυστρία	24,563	27,629	3,066	11.10%	24,953	28,170	3,217	11.4%
Βέλγιο	26,896	30,272	3,376	11.20%	27,226	30,412	3,186	10.5%
Βουλγαρία	3,828	4,697	869	18.50%	3,775	4,560	785	17.2%
Τσεχία	11,377	14,883	3,506	23.60%	11,694	15,070	3,376	22.4%
Δανία	24,296	26,563	2,267	8.50%	24,360	26,850	2,490	9.3%
Εσθονία	1,508	1,740	232	13.30%	1,558	1,873	315	16.8%
Φινλανδία	17,987	18,524	537	2.90%	18,848	19,660	812	4.1%
Γαλλία	142,526	157,360	14,834	9.40%	144,414	158,510	14,096	8.9%
Γερμανία	194,034	216,984	22,950	10.60%	197,005	221,878	24,873	11.2%
Ελλάδα	13,712	20,595	6,883	33.40%	12,593	19,090	6,497	34.0%
Ουγγαρία	9,084	11,963	2,879	24.10%	9,073	12,003	2,930	24.4%
Ιρλανδία	10,219	11,508	1,289	11.20%	10,371	11,596	1,225	10.6%
Ιταλία	96,170	141,332	45,162	32.00%	93,921	141,437	47,516	33.6%
Λετονία	1,583	2,391	808	33.80%	1,693	2,414	721	29.9%
Λιθουανία	2,521	3,971	1,450	36.50%	2,611	4,192	1,581	37.7%
Λουξεμβούργο	3,093	3,269	176	5.40%	3,485	3,672	187	5.1%
Μάλτα	536	777	241	31.00%	586	796	210	26.4%
Ολλανδία	41,699	43,598	1,899	4.40%	42,424	44,276	1,852	4.2%
Πολωνία	27,783	37,175	9,392	25.30%	27,780	37,911	10,131	26.7%
Πορτογαλία	13,995	15,330	1,335	8.70%	13,710	15,068	1,358	9.0%
Ρουμανία	11,212	19,634	8,422	42.90%	11,913	20,209	8,296	41.1%
Σλοβακία	4,328	7,054	2,726	38.60%	4,696	7,209	2,513	34.9%
Σλοβενία	2,889	3,180	291	9.20%	3,045	3,232	187	5.8%
Ισπανία	56,652	68,262	11,610	17.00%	61,350	73,444	12,094	16.5%
Σουηδία	37,834	39,762	1,928	4.80%	39,091	40,867	1,776	4.3%
Ηνωμένο Βασίλειο	142,943	159,695	16,752	10.50%	141,668	157,099	15,431	9.8%
Σύνολο Ε.Ε.-26	923,268	1,088,148	164,880	15.20%	933,843	1,101,498	167,655	15.2%

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (TAXUD), Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους

Γνωστοποίηση περιουσιακών στοιχείων

Γνωστοποίηση περιουσιακών στοιχείων

Υποχρεώσεις γνωστοποίησης στις φορολογικές αρχές

Εντοπισμός των μη δηλούμενων καταθέσεων μέσω ελέγχου των τραπεζικών συναλλαγών σε ημεδαπές και αλλοδαπές τράπεζες

Καθιέρωση Περιουσιολογίου (σχετική νομοθεσία υφίσταται στη χώρα ήδη από το 2010 με τη διάταξη του άρθρου 83 του ν. 3842/2010)

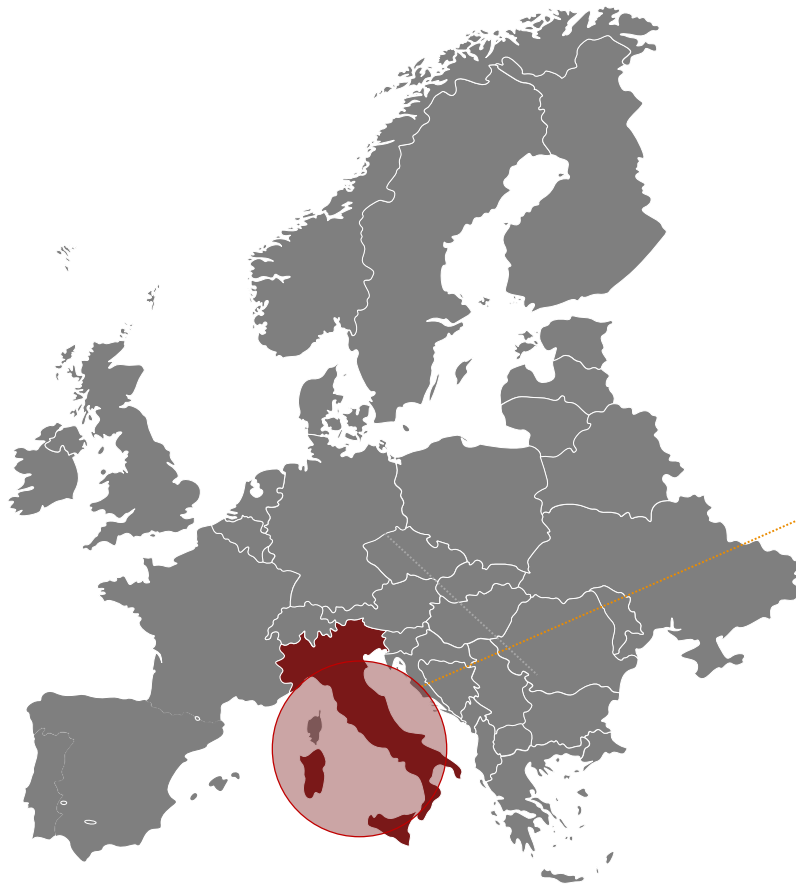
Πρόγραμμα εθελοντικής γνωστοποίησης αδήλων εισοδημάτων με την επιβολή κατάλληλων κυρώσεων χωρίς καμία αμνηστία

Αποστολή αιτήματος προς τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. για την παροχή πληροφοριών σχετικά με περιουσιακά στοιχεία Ελλήνων πολιτών

Μέτρα στο Μνημόνιο για την πάταξη της φοροδιαφυγής και την βελτιστοποίηση των ελεγκτικών μηχανισμών της ελληνικής φορολογικής διοίκησης

Γνωστοποίηση περιουσιακών στοιχείων

Παράδειγμα Ιταλίας

ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία ακολουθείται μοντέλο εθελοντικής συμμόρφωσης με την γνωστοποίηση μη φορολογηθέντων περιουσιακών στοιχείων και την υπαγωγή τους σε ενιαίο συντελεστή φορολόγησης 27%

Φορολογία επιχειρήσεων

Φόρος επί των περιουσιακών στοιχείων

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Στην Ολλανδία δεν υφίσταται επί της ουσίας φόρος περιουσίας. Ωστόσο επιβάλλεται φορολόγηση με ενιαίο συντελεστή 30% επί τεκμαρτής απόδοσης (4% κατ' έτος) χαρτοφυλακίου επενδύσεων (π.χ. τραπεζικές καταθέσεις, μετοχές κλπ.).

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Στο Λουξεμβούργο επιβάλλεται φόρος επί της περιουσίας μόνον των νομικών προσώπων (net wealth tax) με συντελεστή 0,5%. Για τα φυσικά πρόσωπα η εν λόγω φορολογία έχει καταργηθεί από το 2006

ΙΣΠΑΝΙΑ

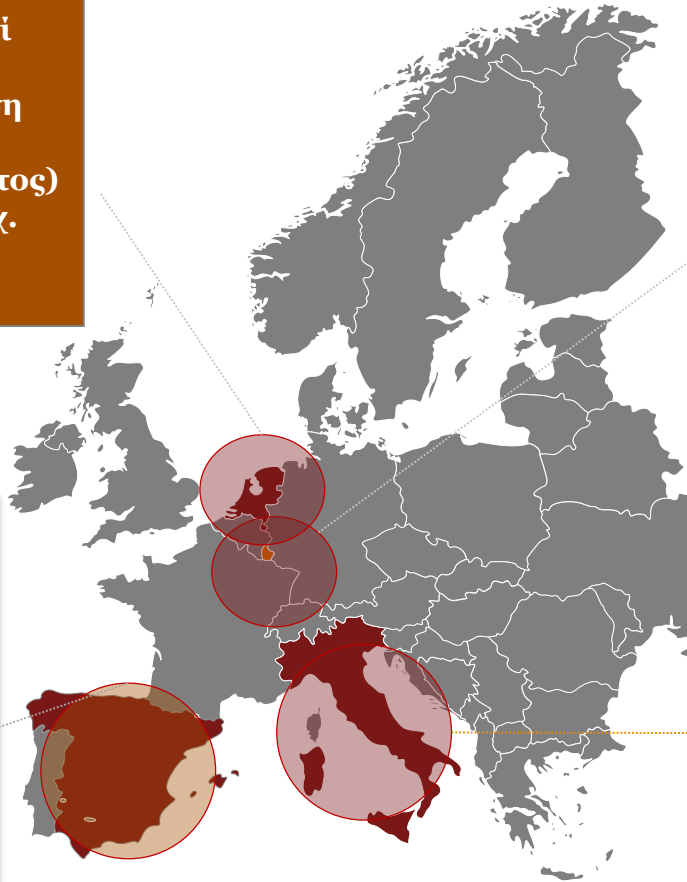

Η Ισπανία επιβάλλει φόρο επί της περιουσίας – ακίνητα, κινητές αξίες, απαιτήσεις, καταθέσεις κλπ.- (wealth tax) που διακρατείται από φορολογικούς κατοίκους εκτός συνόρων με αντίστοιχη δηλωτική υποχρέωση των τελευταίων σε συντελεστές που κυμαίνονται από 0,2% έως 2,5%.

ΙΤΑΛΙΑ

Η Ιταλία επιβάλλει φόρο επί της περιουσίας – ακίνητα, κινητές αξίες, απαιτήσεις, καταθέσεις κλπ.- (wealth tax) που διακρατείται από φορολογικούς κατοίκους εκτός συνόρων με αντίστοιχη δηλωτική υποχρέωση των τελευταίων σε συντελεστή 0,2%.

Στην PwC, στόχος μας είναι η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στην κοινωνία και η επίλυση σημαντικών προβλημάτων. Είμαστε ένα δίκτυο εταιρειών σε 157 χώρες με περισσότερα από 208.000 στελέχη που δεσμεύονται να παραδίδουν ποιοτικό έργο στις ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναλαμβάνουν. Έχουμε γραφεία στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη και απασχολούμε περισσότερους από 900 εργαζόμενους. Πείτε μας τι έχει αξία για σας και μάθετε ακόμα περισσότερα στην ιστοσελίδα μας www.pwc.gr.

Η επωνυμία 'PwC' αναφέρεται στην εταιρεία μέλος του δικτύου στην Ελλάδα, και σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών της PwC. Κάθε εταιρεία μέλος αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.

© 2016 PwC. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων